

BEZPŁATNE



www.mm-gazeta.de

CZASOPISMO POLONIJNE DLA CIEBIE

MOJEMIASTO

nr 05 (32) wrzesień / październik 2012

D W U M I E S I Ę C Z N I K

Apolinary POlek

Laureat Nagrody Polonii
Festiwalu
im. Jacka Kaczmarskiego
w Kołobrzegu

więcej
na str 12

MOJE MIASTO

Nowa Konsul
w Monachium str. 3

Chcesz być kimś? str. 7

Eugenika.
Macierzyństwo
na próbę? str. 8

PORADNIK

Dziesięć grzechów
głównych
w rozmowie
z bankiem str. 20

Neuralgia...
Nierozpoznana przyczyna
bólów twarzy str. 22

Jak oszczędzać
na paliwie? str. 30

AKTUALNOŚCI

Winobranie na Węgrzech
rozpoczęte str. 32

Nie święci
garnki lepią str. 36

Pierogarnia Edyty

zapraszamy wszystkich smakoszy polskiej kuchni!



**Lepsze pierogi
robią tylko nasze babcie!**

Fürstenrieder Str.8
80687 München Laim
tel. 089/124 753 76

otwieramy:

od wtorku do piątku
12.00 - 15.00 i 18.00 - 22.00;
w sobotę 15.00 - 22.00;
w niedzielę 12.00 - 18.00
poniedziałek
jest dniem wolnym od pracy

Smak nadzienia z dawnych lat ukryty
w lekkim cieście, proponujemy ocenić
w naszej Monachijskiej PIEROGARNI.

Codziennie dla naszych Klientów
przygotowujemy ponad
400 sztuk tego specjału...,
można zjeść na miejscu, wziąć na wynos,
bądź zamówić z dostawą do domu
(od 50 euronów).

Nasz stały „repertuar” to również
flaczki, jak za króla Stasia,
bigos wiejski „palce lizać”
oraz rosół domowy z makaronem. SMACZNEGO

EXCLUSIVE POLISH CLUBBING
POLONIA NIGHT
DANCE DEPARTMENT

*„Polska
Atmosfera!”*

LIVE GOGOS
FOTOSESSION
VIP TERRASSE
PROSECCO FOR
FREE FOR LADIES
BIS 00 UHR

POLSKIE HITY, DANCE,
HOUSE & ELECTRO
**DJ MORIS
MONTANA**
RESIDENT // PACHA
DJ FREE
SPECIAL GUEST AUS POLEN
DJ M-HOUSE
KLANGWELT // CIELO

JEDEN FR & SA
W KAŻDY PIĄTEK & SOBOTE MEGA PARTY XXL
PULZ CLUB

FRIEDENSTRASSE 10 :: OPTIMOLWERKE :: 81671 MÜNCHEN-OSTBAHNHOF
BEGINN 22 UHR :: TISCHRESERVIERUNGEN UNTER 0176 - 61 90 03 49

POLSKIEGO TEMPERAMENTU NIE MOŻNA SIĘ NAUCZYĆ, MA SIĘ GO WE KRWI I W SERCU!

PIEROGARNIA EDYTY to kontynuacja Restauracji CHOPIN Knorrstr. 89 w Monachium od 1999.
Do gości Restauracji CHOPIN należeli m.in. były prezydent RP Lech Wałęsa,
Hans Dietrich Genscher, Adam Małysz, Opalka - muzyk
i wiele innych osobistości goszczonych przez Konsulat RP

KAMION

OŚRODEK SZKOLENIOWO-WYPOCZYNKOWY



Kamion 7
98-324 Wierzchlas



tel.: +48 43 842 27 76
kom.: +48 607 502 926
e-mail: biuro@kamion.pl

www.kamion.pl

Organizujemy:

przyjęcia weselne (2 dni)
przyjęcia komunijne
konferencje, szkolenia
plenery artystyczne
spływy kajakowe
wycieczki, kuligi
inne imprezy
Catering

do dyspozycji:

apartament
15 pokoi 1,2,3 osobowych
sala na 120 osób
sala na 60 osób
domek letniskowy

SPIS TREŚCI

Moje Miasto

Blżej nieba 4

Polska Misja Katolicka 4

Miasto Młodych

Śpiewacy z kredowej Norymbergi Jolanta Łada 5

Urlopowe migawki, czyli... bez prawa głosu Bogdan Żurek 6

Listy z Berdyczowa Śmiesznie i strasznie Krzysztof Dobrecki 6

Żyj z klasą Chcesz być kimś? Aldona Likus Cannon 7

Macierzyństwo na próbę?

Eugenika Jolanta Helena Stranzenbach 8

Ewangelia pracy Ks. dr hab. Jerzy Grześkowiak 9

STUTTGART

Koniec roku i Krzyże Zasługi Edyta Mitka-Matejko 10

Urszula Olszowska i Witold Szrek Małgorzata Piegsa 11

VIII Olimpiada Języka Polskiego w Niemczech 11

WYDARZENIA 12

Miasto Dzieci Pierścień księżnej Kingi (fragm.) Beata Kołodziej 13

Poradnik

Powroty Obowiązek alimentacyjny wobec dziecka według prawa polskiego
Monika Skrzypek-Paliwoda 14

Unisex-Tarife... czyli jak wzrosną składki ubezpieczeniowe
Marcin Studencki 17

Dziesięć grzechów głównych
w rozmowie z bankiem Beata Grygiel 20

Neuralgia nerwu trójdzielnego
Nierozpoznana przyczyna bólu twarzy lek. stom. Marian Znorowski 22

Aktualności

Kącik piękności Orlando 26

Sport Polonia wzmocniona przed nowym sezonem Piotr Sowada 29

Winobranie na Węgrzech rozpoczęte Sebastian Wieczorek 32

KALENDARIUM 34

Kącik muzyczny Agnieszka Hekiert 34

Kącik młodego poety 35

Karlsruhe 35

Nie święci garnki lepią Daria Nadolska 36

Byłam tam przed Wagnerem!
Margrabina Wilhelmina von Bayreuth Jolanta Łada 37

od redakcji:

Drodzy Czytelnicy!

W miejscu gdzie zawsze posumowujemy najnowsze wydarzenia i omawiamy bieżące wydanie Mojego Miasta, przedstawiamy dziś Państwu nowego Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Monachium - Panią Justynę Lewańską.

Witając Panią Konsul w stolicy Bawarii życzymy jej wielu sukcesów w służbie dla Polski i Polonii w przekonaniu, że współpraca między Konsulatem, a naszą redakcją będzie znakomita.

Redakcja czasopisma **Moje Miasto**

Justyna Lewańska

dyplomata zawodowy, rzecznik prasowy, dyrygent

**Justyna
Lewańska**

ur. 30 kwietnia 1967 roku
we Wrocławiu.



→ Absolwentka Wydziału Dziennikarstwa w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

→ Karierę zawodową rozpoczęła w Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu na stanowisku rzecznika prasowego Urzędu. Podczas powodzi „stulecia” w 1997r. była głównym koordynatorem współpracy między Wojewódzkim Sztabem Przeciwpowodziowym a Mediami.

→ Od 1998 roku zatrudniona w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP na stanowisku zastępcy rzecznika prasowego Ministra Spraw Zagranicznych.

→ W okresie od 1999-2003 przebywała w Ambasadzie Polskiej RP w Berlinie, gdzie odpowiadała za promocję, kulturę, naukę i informację (w randze I Sekretarza).

→ W latach 2003-2004 pracowała w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych, gdzie została zaproszona jako pierwszy polski urzędnik państwowy w ramach pilotażowego programu wymiany Urzędników Państwowych UE. Odpowiadała za szeroko pojętą promocję Polski jako przyszłego członka UE.

→ Po powrocie do kraju (w latach 2004-2005) pracowała w Departamencie Systemu Informacji MSZ na stanowisku zastępcy rzecznika prasowego MSZ (w randze I Sekretarza, a następnie Rady).

→ W roku 2005 na wniosek Marszałka Sejmu, oddelegowana do Kancelarii Sejmu RP na stanowisko doradcy Marszałka Sejmu ds. mediów.

→ W latach 2006-2007 pracowała w Departamencie Systemu Informacji MSZ na stanowisku zastępcy rzecznika prasowego MSZ, a następnie w Departamencie Promocji, gdzie należała do Grupy Zadaniowej ds. EXPO 2012 (w randze I Rady).

→ W latach 2008-2012 pracowała w Departamencie Prawno - Traktatowym na samodzielnym stanowisku ds. koordynacji i informacji.

→ Od 16 sierpnia 2012 roku objęła stanowisko Konsula Generalnego RP w Monachium (w randze Radca Minister).

→ Stan cywilny: wdowa, dwoje dorosłych dzieci (córka, syn).



Bliżej Nieba

Ignalina - wieś w pobliżu Lidzbarka Warmińskiego założona została w latach 1333-1342 przez Henryka Lutra, wójta warmińskiego. W jej okolicy rozegrała się bitwa armii napoleońskiej z wojskami prusko-rosyjskimi (10 czerwca 1807), znana jako bitwa pod Lidzbarkiem Warmińskim. W II połowie XIV wieku w Ignalinie powstała parafia pw. Świętego Jana Ewangelisty

z kościołem, który 16 maja 1786 roku konsekrował biskup Ignacy Krasicki.

Dzisiaj proboszczem parafii w Ignalinie jest ks. mgr Kazimierz Migacz.

Góral z pochodzenia, który ukończył seminarium duchowne w Olsztynie i pozostał na Warmii i Mazurach. Od dziecka marzył o lataniu w przestworzach i gdyby nie powołanie pewnie byłby pilotem. Marzenia swe spełnił po latach. Nauczył się latać na paralotni. Przez dziesięć lat czynił to samotnie. Obecnie z księdzem

wznoszą się w przestworza koledzy - paralotniarze m.in. z Lidzbarka Warmińskiego i niedalekich Bartoszczy.

Wierni i przełożeni zaakceptowali pasję proboszcza. Są nawet z niego dumni. Na otwarciu nowego stadionu w Ignalinie, kiedy to inauguracyjny mecz policjanci grali z klerykami, ksiądz latał na paralotni nad płytą boiska... w sutannie!

- Za latanie oddałbym wszystko oprócz kapłaństwa - mówi proboszcz z Ignalina.

(Na zdjęciach kościół w Ignalinie i latający proboszcz.)

Polska Misja Katolicka

PMK Monachium
Heßstraße 26 80799 München,
Tel.: 089/273 22 00

Msze św.:

■ godz. 8.45 kaplica Misji (Heßstr. 24)

z wyjątkiem ferii szkolnych w Bawarii

■ godz. 10.00 kaplica Misji (Heßstr. 24)

Msza święta z udziałem dzieci

■ godz. 10.00 kaplica św. Jana Nepomucena (Ludwigsfeld)

■ godz. 10.00 kaplica Misji (Max-Kolmsperger-Str. 9a, Neuperlach)

Msza święta z udziałem dzieci

■ godz. 12.00 kościół św. Józefa (Josephsplatz)

■ godz. 12.00 kościół św. Moniki

(Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)

■ godz. 18.30 kościół MB Królowej Pokoju

(Werinherstr. 50) Msza święta z udziałem młodzieży

PMK Landshut

Msze św.:

LANDSHUT – Kościół Św. Piotra i Pawła

Niedermaierstr.25

■ w niedziele – o 11.30, środy – o 18.00

oraz w I piątki miesiąca – o 18.00

FREISING – Kościół Św. Piotra i Pawła, Friedhofstr.7

■ w niedziele – o 16:30

PMK Augsburg

Biuro: Thommstr. 24 B, 86153 Augsburg,

Tel. 08 21/3 07 49, Fax 08 21/3 07 22,

Msze św.:

AUGSBURG – Kościół Św. Alberta, Dr. Schmelzing-Str. 60

■ w niedziele i święta – o 10.30 środa i piątek – o 18.30

PMK Rosenheim

Msze św.:

ROSENHEIM – St. Michael, Westerndorferstr. 43

■ w niedziele i święta – o 10.30

Kaplica w Centrum Misji, Heilig-Geist-Str. 46,

■ od wtorku do piątku – o 18.00 *)

TRAUNSTEIN – St. Oswald, Maxplatz 1

■ IV sobota miesiąca – o 17.00 *)

TRAUNREUT – Zum Heiligsten Erlöser, Rathausplatz 1a

■ I niedziela miesiąca – o 17.00

FREILASSING – Marien Kirche, Salzburghofen,

■ II niedziela miesiąca – o 17.00

GERETSRIED – Heilige Familie, Johannisplatz 21

■ III niedziela miesiąca – o 16.00

WALDKRAIBURG – Christkönig, Karlsbader Str. 1

■ II sobota miesiąca – o 17.00 oraz IV niedziela

miesiąca – o 16.00

Okazja do spowiedzi pół godziny przed Mszą św.

*) po zmianie czasu (w okresie zimowym) pół godziny wcześniej

PMK Norymberga

Ks. Stanisław Stenka CR

Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg

Tel. 0911/473355, Fax 0911/3475749

Msze św.:

■ w niedziele – o 09.00 (Boże Narodzenie,

Wielkanoc – godz. 10.15) Kościół św. Willibalda,

Zengerstr. 12, 90471 Nürnberg

(metro Bauernfeindstrasse)

■ w niedziele – o 12.00 Kościół św. Józefa,

Gießereistr. 2, 90489 Nürnberg;

■ II niedziela miesiąca – o 16.00 Lichtenau koło

Ansbachu

PMK Ingolstadt

Ks. Ryszard Kazimierzczak

Gaimersheimerstr. 32, 85057 Ingolstadt

Tel.: 0841 84845

Ze względu na remont Kościoła - Spitalkirche,

Spitalstr. 4 od 01. 05.2010 r.

Msze św.:

■ Heilig-Geist-Kirche, Spitalstr. 4 – w niedziele

o godz. 10.00, w dni powszednie o godz. 18.00

■ Kościół św. Moniki, Mistelstr. – w niedziele o 9.30

■ kaplica przy Caritas, Hugo-Wolffstr 20

– codziennie o 18.00

Gmina Weissenburg Kościół - Willibald-Kirche

■ I i IV niedziela miesiąca – o 12.45

Msza św. w jęz. polskim

■ Kościół Heilig Blut, Heilig Blut 1, 85435 Erding

każda I niedziela miesiąca – o 18.00

PMK Stuttgart

ks. Roman Michalec

Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart

Tel.: 0711 564184

Msze św.:

STUTTGART – kościół św. Tomasza

Falchstr. 9, 70378 Stuttgart

■ w niedziele i święta – o 10.30, środy – 18.30,

■ I piątek miesiąca – 18.30

BÖBLINGEN – kościół św. Maryi

Berliner Str. 14, 71034 Böblingen

■ w niedziele i święta – o 12.30,

■ I czwartek miesiąca – 18.30

TÜBINGEN – kościół św. Pawła

Karl-Adam-Str. 3, 72076 Tübingen

■ w niedziele i święta – o 15.00

BALINGEN – kościół św. Ducha

Heilig-Geist-Kirchplatz 3, 74336 Balingen

■ I sobota i III niedziela miesiąca – o 16.00

PMK Karlsruhe

ks. Bartłomiej Ilków

Süddendstr. 39, 76137 Karlsruhe

Tel.: 0721/24654

Msze św.:

KARLSRUHE – kościół św. Franciszka,

Rechts der Alb 28

■ piątki – o 18.00, niedziele i święta – o 12.30

RASTATT – kościół św. Bernarda, Engelstr. 6

■ soboty – o 18.15

PFORZHEIM – kościół św. Franciszka,

Franziskusstr. 3

■ niedziele – o 8.45

BADEN-BADEN - Dreieichenkapelle, Rheinstr. 64

■ niedziele – o 15.00

BRUCHSAL - kościół św. Anton, Paul-Gerhardt-Str. 56

■ I niedziela miesiąca – o 17.30

PMK Freiburg

ks. Stanisław Stec

Breisacher Str.119, 79110 Freiburg i. Br.

tel./fax.: 0761/2020050

Msze św.:

FREIBURG – Kościół św. Józefa - Breisacher Str.119

■ w każdą niedzielę i święto o godz. 11.00

■ piątek o godz. 18.30

ENDINGEN – Kościół św. Marcina - Marktplatz

■ każdy pierwszy wtorek miesiąca o godz. 19.00

HAUSACH – Kościół św. Maurycego - Klosterstr. 21

■ każda trzecia sobota miesiąca o godz. 18.30

OFFENBURG – Kościół św. Krzyża - Pfarrstr. 4

■ każda pierwsza niedziela miesiąca i w wielkie dni

święteczne (Wielkanoc i Bożego Narodzenia)

o godz. 16.00

KONSTANZ – Kościół Bruder Klaus - Markgrafenstr. 34

■ każda druga niedziela miesiąca o godz. 16.00

■ i wielkie dni świąteczne o godz. 14.15

LÖRRACH-BROMBACH – Kościół św. Józefa,

Lörracher Str. 37

■ każda trzecia niedziela miesiąca o godz. 14.00

■ i wielkie dni świąteczne o godz. 11.00

VILLINGEN – Kościół św. Krzyża - Hochstr. 34

■ ostatnia niedziela miesiąca i wielkie dni świąteczne

o godz. 14.00

SINGEN – Kościół św. Elżbiety - Überlinger Str. 1

■ ostatnia niedziela miesiąca i wielkie dni świąteczne

o godz. 16.00

STOCKACH – Kościół św. Oswalda - Pfarrstr. 4

■ ostatnia niedziela miesiąca i w wielkie

dni świąteczne o godz. 18.00

SIGMARINGEN – Kościół św. Fidelisa,

Bittelschießer Str. 19

■ ostatnia sobota miesiąca o godz. 18.00

MIASTO MŁODYCH

MIASTO MŁODYCH

MIASTO MŁODYCH

Śpiewacy z kredowej Norymbergi

projekt „Wagner für Kinder“

w ramach Festiwalu Operowego w Bayreuth rozwija się i kwitnie



Pierwsze spotkanie Walthera von Stolzing (Heiko Börner) i Ewy (Christiane Kohl)



Śpiewacy-rzemieślnicy jako jurorzy konkursu, w tle Lehrbube

Bayreuther Festspiele 2012
RICHARD WAGNER FÜR KINDER: Die Meistersinger von Nürnberg
© BF Medien / Foto: Jörg Schulze

Carl-von Weinberg-Schule, Phorms Schule, Heinrich-von-Gagern-Gymnasium i Gymnasium Riedberg.

Ponad trzygodzinną operę Wagnera skrócono do sześćdziesięciu pięciu minut, ale nie zrezygnowano z najważniejszych i najzabawniejszych scen. Kiedy Beckmesser wyśpiewuje nocną serenadę pod oknem nieobecnej Ewy (którą zastępuje kredowy rysunek), Hans Sachs zaznacza każdy jego błąd, uderzając młotkiem w poduszki buta. Wyrwani ze snu mieszkańcy okolicy wszczynają bijatykę, którą symbolicznie „gaszą” Lehrbube – „wylewając” na nich wodę z narysowanych na tabliczkach kubłów.

Orkiestra pod dyktando Hartmuta Keila, rozmieszczona po obu stronach sceny, miała skład kameralny, ale partia instrumentów dętych w uwerturze brzmiała tam równie uroczyście i podniosła, jak w Festspielhausie. Widać było po twarzach muzyków, że granie dla najmłodszej publiczności sprawia im przyjemność. Śpiewacy, bawiać innych, sami też bawili się doskonale. Świetni byli zwłaszcza Ralf Lukas w roli Beckmessera i Jukka Rasilainen jako Hans Sachs.

W ramach projektu „Wagner für Kinder” przygotowano w poprzednich latach inscenizacje „Tannhäusera”(2010) i „Pierścienia Nibelunów” (2011). Każda z nich została opatrzona innym symbolem – „Tannhäuser” flamingiem, „Pierścień...” żabą, natomiast tegorocznym „Śpiewakom Norymberskim” towarzyszył robaczek świętojański z lampką, nawiązujący do daty turnieju śpiewaczego. W programach rozdawanych widzom znalazła się instrukcja, w jaki sposób można wykonać tę maskotkę z papieru.

Zdecydowana większość dorosłej obsady „Śpiewakow...” była zaangażowana także podczas przedstawień operowych w Festspielhausie. I jeszcze jedno łączy obie sceny: na spektakle dla dzieci jest w Bayreuth równie trudno zdobyć bilety.

Jolanta Łada

Można byłoby poprzestać na opowiedzeniu tej historii. Ale autorzy projektu wprowadzili wiele interesujących zabiegów. Przede wszystkim dotyczą one scenografii, która tworzona jest właściwie na oczekaniu. Zarówno Lehrbube jak i dorośli bohaterowie wyczarowują na zielonych, szkolnych tablicach, za pomocą kolorowej kredy, dekoracje przedstawiające Norymbergę. Śpiewacy - rzemieślnicy szkicują na nich swoje miejsca pracy. Powstaje coś w rodzaju „kredowego graffiti”. Profesje niektórych mistrzów można poznać po fantastycznych kapeluszach. Oto kupiec korzenny ma na głowie donicę ze szczypiorkiem i czerwony nos od nieustannego wachania przypraw, a co za tym idzie - kichania. Nakrycie głowy kuśnierza zdobi tchórzofretka, miedziorytnik nosi ochronne okulary i kombinezon w kolorze tegoż metalu. Wszyscy mają lekaarskie słuchawki z uchem na końcu, za pomocą którego przysłuchują się występom uczestników konkursu. Walther von Stolzing wjeżdża na scenę na rowerze z doczepionym przy kierownicy końskim łbem. Wszystkie kostiumy zaprojektowali uczniowie pięciu frankfurckich szkół: Elisabethenschule,

Bogdan
Żurek**FELIETON**

Tak pechowego urlopu jeszcze nie miałem. Już początek nie zapowiadał niczego dobrego. Trwająca normalnie około dziesięciu godzin podróż z Monachium w kaszubskie ostoje zajęła mi godzin czternaście, z powodu gigantycznych korków w okolicach Berlina i Szczecina. Potem było już tylko gorzej.

Kaszuby

Pierwszego już dnia wypłynąłem łódką na dziewicze, rynnowe jezioro. Wąskie, ale za to dłuugie na siedem kilometrów. Przyjemny wiaterek łagodził upa, tępiąc czujność wobec prążącego słońca. W połowie „rejsu” akumulator osłabł (strefa ciszy, a więc napęd elektryczny) i kilka godzin wiosłowałem, doprowadzając me białe wcześniej ciało do koloru intensywnego różu. Okłady z siadłego mleka niewiele pomagały, a skóra schodziła płatami. Taki był początek i zarazem koniec mego urlopowego opalania się.

FELIETON

Urlopowe migawki, czyli... bez prawa głosu

Sopot

„Łunochodem” nazywam urządzenie do transportowania po schodach osób mających problemy z chodzeniem. Jest to połączenie krzesła z przemysłowym aparatem kroczącym. Wystawiłem „to-to” na klatkę schodową i wróciłem do mieszkania po pasażera. W tym czasie „łunochod” ze straszliwym rumorem runął schodami w dół. Zatrzymał się piętro niżej, rozbijając po drodze ogromny wazon z palmą. Zbiegłem, próbując ratować co się da, nie zauważając stojącej nade mną sąsiadki. Ta, w przekonaniu, że to ja spadłem razem z tym piekielnym urządzeniem, zaczęła mnie podtrzymywać, pytając:

- Nic się panu nie stało? Już dzwoniłam na pogotowie. Całe szczęście, że w Polsce pogotowie nie przyjeżdża tak szybko i sprawę udało się odkręcić. „Łunochod” co prawda przeżył, ale nie uratowała się – znajdująca się w podwieszonym do niego plecaczku – butelka przedniej whiskey (udawaliśmy się na urodzinowe przyjęcie) i doskonały aparat fotograficzny, który w tejże pływał. Canon co prawda zdjęcia nadal robi, ale jak przystało na dobrze nachlanego podwójne.

Warmia i Mazury

Na Warmii mam kolegów, którzy latają na paralotniach z silnikami. Kiedy przybywam, zabierają mnie na „lotnisko” i pokazują co potrafią. Tak przynajmniej było co roku. Tym razem, przy pierwszym „pokazie” kuzynowi skrzydło wkręciło się w smigło. Przy drugim, przyjaciel kuzyna uszkodził przy starcie nie tylko smigło, ale też osprzęt. Dnia następnego, jeden z paralotniarzy przerznął sobie linką palec, a drugi, ksiądz - o którym piszemy na stronie 4 – połamął smigło i kosz.

Wobec tak zmasowanych nieszczęść „lotczyki” doszli do wniosku, że to ja, „wujek z Monachium”, przynoszę im pecha. Otrzymałem więc „Hausverbot”, czyli zakaz wstępu na lądowisko. Tak zakończyło się moje „łatanie”... po lotnisku.

To jeszcze nie koniec, ale ze względu na brak miejsca wspomnę tylko o jednym: otóż wróciłem do Monachium bez prawa wyborczego, które odebrał mi (żonie zresztą też) osobnik, który w swym życiu służył wszystkim, od lewa do prawa. Po dyskusji i - o tym co dla Polski lepsze – usłyszeliśmy:

- Tacy jak wy, nie powinni mieć prawa głosu!

No i gdzie ja mam jechać w przyszłym roku?

A. Likus
Cannon**Żyj z klasą**

Chcesz być kimś?

Chcesz być kimś w życiu, to się ucz, abyś nie zginął w tłumie;

Nauka - to potęgi klucz, w tym moc, kto więcej umie.

Ignacy Baliński (1862 - 1951)

Wrzesień większości kojarzy się z babim latem i wrzosami. Zapachem nadchodzącej jesieni i odchodzącego lata. Niektórym, a może i wielu z rokiem szkolnym. Mnie od pewnego czasu też. Nawet nie zauważyłam jak minęły wakacje. Jeszcze niedawno staliśmy na szkolnym apelu z okazji zakończenia roku, potem dumnie wraz z dziećmi odbieraliśmy polskie świadectwa, a teraz przed nami kolejny rok szkolny. Dzieci w Niemczech mają możliwość wyboru szkoły niemieckiej, europejskiej lub międzynarodowej. Polskie dzieci mogą dodatkowo uczęszczać do szkoły polskiej, co jest nie tylko wielkim przywilejem, ale też wyzwaniem. Bo nauka polskiego, to naprawdę wyzwanie. Dla rodziców, dla dzieci, dla nauczycieli. Lecz tylko pracując razem można coś osiągnąć. A osiągnąć można wiele.

Polski jest trudny. Jak bardzo trudny przekonałam się, gdy moja pociecha rozpoczęła naukę w szkole. Nauka angielskiego czy niemieckiego wydaje się pestką. Jednak żadne dziecko, nawet przy największych chęciach rodziców nie jest w stanie nauczyć się polskiego tak dobrze jak w pod fachowym okiem nauczyciela. Widzę to na przykładzie syna. Czy jest to łatwe?

Nie. Wymaga wiele wyrzeczeń i pracy. Zarówno dzieci jak i rodziców. Dziecko należy do szkoły zawieźć, odwiedzić. Trzeba odrobić z nim zadania, codziennie pouczyć się, poczytać polskie książki. A to kosztuje masę pracy i czasu. Determinacji i cierpliwości.

I po co wszystko? Po co ten trud? Po co zawalone soboty i popołudnia? Czy wysiłek zarówno dzieci, nauczycieli jak i rodziców opłaca się? Bo to od rodziców zależy, czy dziecko będzie uczyło się polskiego, czy zapiszą je do polskiej szkoły, czy zmotywują do nauki. Dla tych wszystkich, którzy zdecydowali się na ten krok, odpowiedź jest tylko jedna. Tak. Nie tylko opłaca się, ale daje wiele satysfakcji. Każdy zaliczony rok, to jak kolejny etap w wyprawie na Mount Everest. Czy uda nam się tam dojść, nikt nie ma pojęcia, ale cieszymy się z zaliczonego przez nasze dzieci kolejnego roku.



Śmiesznie i strasznie

Rosjanie to lubią. Wszyscy znają, przynajmniej ze zdjęć, stojącą na Kremlu „Car – Puskę” czyli największą na świecie armatę, słynną z tego, że nigdy nie oddała strzału, czy też, leżący obok „Car – kałakoł”, największy na świecie dzwon, słynny z tego, że nigdy nie zadzwonił bo nie było wieży, na której mógłby zawisnąć.

Mniej może znana jest historia gwiazd zdobiących wieże Kremla. Do czasów rewolucji wszystkie ich szczyty zdobiły pozłacane, dwugłowe, carskie orły. Oczywiście bolszewicy, pierwsze co zrobili po zdobyciu władzy, to zrzucili carskie symbole. Na ich miejscu umieszczono gwiazdy. Wykonali je leningradzcy plastycy z nierdzewnej stali. Pośrodku gwiazdy, z każdej strony, umieszczony był „emblem władzy radzieckiej” – sierp i młot. Ułożono te emblematy z dużych, szlifowanych brył kolorowego kryształu i z barwnych uralskich kamieni, tak zwanych „samocwiotów”. Waga każdej gwiazdy sięgała 240 kg, a rozpiętość dwa metry. Po przejęciu władzy przez Stalina gwiazdy okazały się zbyt małe i zbyt skromne. Wykonano więc nowe, tym razem ze szkła rubinowego. We wnętrzu każdej gwiazdy zainstalowano lampy o mocy... 5 tys. watów! Odpowiednie urządzenie schładzało gwiazdy oraz automatycznie czyściło je ze śniegu i kurzu.

Listy z BerdyczowaKrzysztof
Dobrecki

Gwiazdy miały już nie dwa, lecz cztery metry średnicy, a ważyły, bagatelka... 1500 kg. Dobre? Ale to nie wszystko. Jak z dumą informuje „Przewodnik po Moskwie”, zainstalowano także urządzenie sprawiające, że pod wpływem niewielkiego nawet wiatru, gwiazdy łagodnie się obracają. Te nowe gwiazdy zainstalowano w 1937 roku. Co wtedy działo się w Kraju Rad sprawdzić można w pierwszym lepszym podręczniku historii. Zresztą mania budowania rzeczy ogromnych, bez względu na koszty i racjonalne przesłanki, to nie wymysł bolszewików, choć oni doprowadzili ją do absurdu. Car Piotr zwany Wielkim, postanowił zbudować miasto, oczywiście Piotrogród. Budowę zaczął od wznoszenia twierdzy, którą nazwał (no zgadnijcie jak?) Pietropawłowską. Zażył sobie, by w środku twierdzy zbudowano katedrę, której wieża ma być wyższa od najwyższej wieży moskiewskiego Kremla. Żeby nie było wątpliwości katedra miała być pod wezwaniem Św. Piotra. Włoski architekt Trezzini, który podjął się zadania zdawał sobie sprawę, że na podmokłym gruncie ledwie co osuszonego bagna nie sposób wzniesić takiej budowli. Zaprojektował więc 60 metrową wieżę z wysokim na 62 metry dachem. Łącznie 122 metry, więcej niż wieża „Spaska” na Kremlu. Wieża stała samotnie kilka lat czekając aż osiadzie grunt i wtedy dobudowano do niej katedrę.

FELIETON

Kiedys usłyszałem związaną z tą budowlą smakowitą anegdotkę. Przeciagająca na Petersburg burza przechyliła zdobiącego szczyt wieży aniołka, lecz brakowało śmiałków, którzy wdraliby się po blaszanym dachu na wysokość 122 metrów. Car ogłosił więc, że gdy znajdzie się taki śmiałek spełni każde jego życzenie. Po kilku dniach zgłosił się śmiałek. Okazało się, że metalowe płyty pokrywające wieżę są co prawda umocowane gładko dolnymi krawędziami, lecz ich boczne krawędzie złączono wystającymi na 8 cm wypustami. Odważny rzemieślnik wdrapował się więc ruchem spiralnym trzymając się tych kilkunastymetrowych blach. Po wykonaniu zadania zjawił się przed obliczem cara. – Jaką chcesz nagrodę? – zapytał car. – Najjaśniejszy Panie – odrzekł śmiałek – chciałbym, by w każdej karczmie do której wejść dawano mi wódkę za darmo... Car pomyślał chwilę, podszedł do biurka, wziął dużą, pozłacaną, carską pieczęć. Potrzymał ją chwilę nad świecą, następnie przyłożył rozgrzany stempel do szyi majstra wypalając mu na skórze znak carskiej władzy. Od tej pory rzemieślnik wchodząc do knajpy stukał się znacząco w szyję krawędzią dłoni i otrzymywał napitek. Zwyczaj ten, jak wiemy przyjął się i do dziś oznacza to samo. Myślałem, że anegdota wyssana jest z palca, tymczasem jest to szczerza prawda. Zdarzenie miało miejsce w 1830 roku, a ów śmiałek nazywał się Piotr Tieluszkin. Z Rosji nie wolno żartować, bo każdy żart może okazać się prawdą, jak mawiał pewien oficer KGB.

MACIERZYŃSTWO NA PRÓBĘ?

Jolanta
Helena
Stranzenbach

Eugenika

W mediach od wielu tygodni wzbudza kontrowersje nowy prenatalny test genetyczny. Umożliwia on, dzięki badaniu krwi matki, już w dziewiątym tygodniu ciąży stwierdzenie czy płód jest obciążony zespołem Downa albo innymi anomaliami genetycznymi. Jest on kolejnym krokiem na drodze do stworzenia człowieka idealnego.

A zaczęło się tak:

Pod koniec XIX w. angielscy i amerykańscy uczeni postanowili segregować ludzi na wartościowych, mało wartościowych i bezwartościowych dla społeczeństwa. Uznali, iż należy przerwać łańcuch dziedziczności, gdyż np.: epileptycy, upośledzeni umysłowo, przestępcy i żebracy obciążają budżet państwa i hamują rozwój cywilizacji. Dlatego uznali, że należy ludzi tych przymusowo wysterylizować. Niektórzy z naukowców, uważali nawet, że potomstwo ludzi niepełnosprawnych powinno usypiać się morfiną lub chloroformem. W pomyśle tym chodziło również o promowanie warstw wyższych, gdyż warstwy niższe i tak zbyt wcześnie, i zbyt szybko rozmnażały się. Brytyjski antropolog - Francis Galton (1822-1911) - kuzyn Karola Darwina, stworzył nowy system poglądów o nazwie eugenika (gr. *eugenes* = dobrego pochodzenia) zajmujący się selektywnym rozmnażaniem zwierząt i ludzi w celu ulepszenia ich cech dziedzicznych.

Galton założył w roku 1908 międzynarodowe stowarzyszenie „Eugenics Education Society”, które dbało o rozwój i promowanie tego programu badawczego oraz forsowanie odpowiednich zmian politycznych i prawodawczych. Dzięki temu już w pierwszym trzydziestoleciu XX wieku w większości amerykańskich stanów istniał obowiązek sterylizacji i kastracji głuchych i upośledzonych, zakaz zawierania małżeństw przez epileptyków i niewidomych. Wdrażano również środki ograniczające rozrodczość Afroamerykanów i Indian. Tymi rządowymi programami objęto setki tysięcy ludzi - humen weed - „ludzkie chwasty” - jak nazwa-

ła ich czołowa działaczka i aktywistka na rzecz planowania rodziny i eugeniki, założycielka American Birth Control League (Liga Kontroli Urodzin), Margaret Sanger (1879-1966).

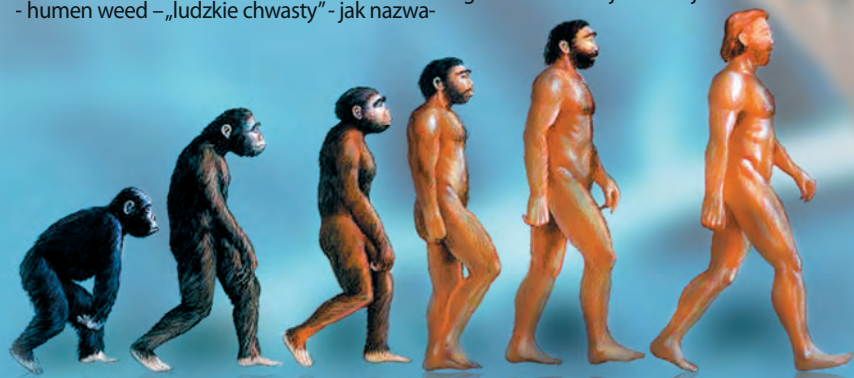
W Europie lat dwudziestych (na wzór amerykański) powstały także stowarzyszenia eugeniczne. Jako pierwsza wydała odpowiednie przepisy dotyczące „higieny rasy” Szwajcaria. W Szwecji najdłużej, bo ponad 40 lat, realizowano program eugeniczny. W latach 1936-1976 przymusowo wysterylizowano tam ponad 60 tys. osób „nieprzydatnych” lub „niedostosowanych społecznie”.

Także w Polsce eugenika znalazła wielu zwolenników, a założone w 1922 roku Polskie Towarzystwo Eugeniczne po kilku latach działalności liczyło ok. 10 tys. członków. Polscy eugenicy chcieli jednak nie tylko zwalczać „szkodliwą” dla państwa prokreację, ale i walczyć z chorobami wenerycznymi, handlem żywym towarem czy prostytutką. Poza tym w Polsce jak i w innych krajach katolickich i w Anglii nigdy nie doszło do eugenicznej ingerencji państwa w rozrodczość. Ideały eugeniki nie znalazły szerokiego poparcia wśród społeczeństwa, a elity je propagujące nie miały wpływu na gremia ustawodawcze i wykonawcze. Natomiast dziedzina stworzona przez Galtona trafiła na podatny grunt w Związku Radzieckim, gdzie w roku 1929 ukazały się artykuły na temat selekcji genetycznej np.: genetyk Alexander Serebrowski propagował najnowsze techniki sztucznego zapłodnienia w celu stworzenia radzieckiego super-człowieka, i w Niemczech, gdzie zebrała najokrutniejsze żniwo.

Stworzenie nowej rasy nadludzi - odpornych na choroby, wysokich blondynów o niebieskich oczach, oznaczało zagładę setek tysięcy ludzi. Początkowo rozwój eugeniki w Niemczech wspomagały Stany Zjednoczone i to nie tylko poprzez wymianę naukowców. Fundacja Rockefellera finansowała np.: latach 1932 - 1935 badania genetyczne nad bliźniakami prof. Otmara von Verschuera z Instytutu Antropologii i Eugeniki w Berlinie. W latach czterdziestych asystentem prof. Verschuera był Józef Mengele, zbrodniarz wojenny, zwany w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau „Aniołem śmierci”, gdyż prowadził okrutne eksperymenty na ludziach, aby przetestować swoje teorie genetyczne. W latach 1939-45 obowiązywały w Niemczech przepisy eugeniczne zezwalające na zabijanie ludzi upośledzonych, w tym dzieci i niemowlęta, które nazwano perwersyjnie „Eutanase Programme” (*eutanazja* z greckiego - piękna, lekka śmierć).

Dopiero po zbrodniach drugiej wojny światowej uświadomiono sobie, jakim barbarzyństwem było segregowanie ludzi ze względu na rasę, stopień upośledzenia czy rzekomą przydatność dla społeczeństwa. W latach pięćdziesiątych zmieniono źle kojarzącą się nazwę *eugenika* na *genetyka*, ale naukowcy zajmujący się tą dziedziną stawiają sobie takie same cele, co ich poprzednicy.

Aprzecież w genach nie zapisano naszego losu. Każdy nosi w sobie szereg różnych chorób, ale czy one w ogóle się rozwijają, kiedy, w jakim stopniu, zależy od bardzo wielu czynników, o których uczeni nie mają pojęcia. Wprowadzenie nowych testów prenatalnych rodzi obawy, że zwiększą one selekcję przedurodzeniową i mogą doprowadzić do nadużyć. W ostatnich dziesięcioleciach zmienił się stosunek do ludzi niepełnosprawnych. Dzięki rozwojowi medycyny niektóre choroby - wcześniej niewskazane społecznie - nie stanowią już większego problemu i cierpiący na nie ludzie czynnie włączają się w życie społeczne. Mimo to selekcja prenatalna jest rzeczywistością, a ciąży „na próbę” można stać się powszechną praktyką. Z tego względu możemy być dumni, że pochodzimy z kraju, w którym tradycja chrześcijańska i humanitaryzm zawsze więcej znacząły niż zmienne ideologie, pseudonaukowe teorie i propaganda elit. Już starożytni mawiali, że *homo homini lupus est* (człowiek człowiekowi wilkiem), ale chrześcijanie odpowiadają: *kochaj bliźniego jak siebie samego*. Brzmi jak banał, ale ile mądrości w tym tkwi.



Ewangelia pracy

Bo piękno jest po to,
by zachwycało do pracy,
praca - by się zmartwychwstało

/Cyprian Kamil Norwid/

Ks. dr hab.
Jerzy
Grześkowiak

Wszystko ma swój koniec. Także wymarzony urlop, wakacje, ferie, długie spanie, podróże, góry i wspinanie się, morze i plażowanie, wędrówki, kawiarnie, disco, nowe wiele obiecujące znajomości i łzy rozstania, i tyle innych dobrodziejstw związanych z czasem wolnym. Przed nami znów praca - o ile los nas oszczędził i nie należymy wbrew woli do kategorii bezrobotnych. Praca ma dwa oblicza: niesie ze sobą radość z tworzenia, z doskonalenia siebie i służby społeczeństwu, albo trud i móżól, zniechęcenie, zwłaszcza tu na obczyźnie, gdy nie wszystkim dane jest pracować w swoim wybranym z powołania zawodzie.

By ułatwić sobie ten nowy start po urlopie, pomedytujmy zatem nad sensem naszej pracy z chrześcijańskiego punktu widzenia. I już na początku powiem rzecz zasadniczą: Chrześcijaninowi nie wolno traktować pracy jako przykrego obowiązku czy konieczności dla zdobycia chleba. Trzeba w niej dostrzec formę realizacji swego powołania oraz jej religijny, historio-zbawczy sens. Ludzka praca od najbardziej niskiego zajęcia aż po trud geniusza, każda nabiera wartości nieskończonej.

Praca
jest uczestnictwem
w dziele
Boga Stwórcy

i na tym polega jej podstawowa godność. Człowiek stworzony „na obraz Boży” otrzymuje od Boga błogosławieństwo i nakaz płodności, zaludnienia ziemi i uczynienia jej sobie poddaną (Rdz 1,28). Opanowanie ziemi dzieje się przez pracę. Każdy człowiek wypełniając ten Boży mandat, naśladuje Boga, odzwierciedla działanie samego Stwórcy wszechświata, i dalej je rozwija i dopełnia. Praca nie jest zatem karą za grzech, jak niekiedy potocznie się sądzi. Została ona dana człowiekowi wraz ze stworzeniem. Dopiero po „upadku” człowieka praca dostała się w obręb niszczycielskiego działania grzechu, stała się trudem i móżolem. Pierwszy człowiek odwracając się od Boga rozbija wewnętrznie siebie i odcina od Boga dzieło swych rąk. Dlatego słyszy głos Bożego wyroku: „W pocie więc oblicza twego będziesz musiał zdobywać pożywienie” (Rdz 3,19). Wpływ grzechu na pracę polega na tym, że zerwanie przymierza z Bogiem spowodowało rozbrat między pracą a radością, miłością i nadzieją. Jak człowiek tak i jego praca potrzebuje zatem „zbawienia”, „odkupienia”. Naprawy także w tym zakresie dokonał Jezus Chrystus swym zbawczym dziełem przez krzyż i zmartwychwstanie. Chrystus nie usunął znoju pracy, ale nadał mu zbawczy sens. On sam wziął pracę w swoje ręce, do serca ją przyłożył i zrehabilitował, przywrócił jej godność i zaślubił z radością i nadzieją. Pan Jezus „podobny do nas we wszystkim” (Hbr 2,17; Flp 1,5-8) był „człowiekiem pracy”; przeciw większości lat swego ziemskiego życia poświęcił pracy fizycznej - przy warsztacie ciesielskim. Ten fakt jest najbardziej wymowną „ewangelią pracy”. Trzeba podkreślić fakt, że środowisko, w którym żyje Jezus, to „świat pracy”. Jezus był dzieckiem

ludzi pracy: Jego opiekun Józef był cieślą, a matka Maryja prowadziła gospodarstwo domowe. Ludzie, z którymi Jezus obcował, należeli do „świata pracy”. Już przy narodzeniu przychodzą do niego z pokłonem prosić pasterze. Rówieśnicy Jego dziecięcych zabaw to dzieci rolników, rzemieślników i kupców. Na uczniów wybrał ludzi pracy: rybaków, rolników, kupca, poborcę podatków. Urzekające są przypowieści Chrystusa o królestwie Bożym osnute na tle pracy rybaków, rolników, pasterzy, robotników winnicy, kupców, ekonomów, służącego, pracujących kobiet.

Chrystus
należąc
do świata pracy
ma
dla ludzkiej pracy
uznanie i szacunek,

patrzy na nią z miłością, widząc w niej szczególny rys podobieństwa człowieka do Boga,

i włącza ją
w swe zbawcze
dzieło.

Wynika stąd, że trud, znoj i pot, złączone z każdą pracą, tak fizyczną jak umysłową, stanowią jakąś część Chrystusowego krzyża i należy je przyjmować w tym samym duchu odkupienia, w jakim Chrystus podjął za nas i dla nas swój krzyż. Ten zbawczy wymiar pracy ludzkiej zaakcentował Jan Paweł II w encyklice o pracy: „Znosząc trud pracy w jednoczeniu z Chrystusem ukrzyżowanym za nas, człowiek współpracuje w pewien sposób z Synem Bożym w odkupieniu ludzkości. Okazuje się prawdziwym uczniem Jezusa, kiedy na każdy dzień bierze krzyż (Łk 9,23) działalność, do której został powołany” (*Laborem exercens*, nr 27).

Jakie to wzniosłe i pocieszające! W mojej pracy nie jestem sam. Bóg jest ze mną, moja praca jest zanurzona w Chrystusie, uczestniczy w Jego zbawianiu świata. Przy tym w swej pracy odnajduję nie tylko część Jego Krzyża, lecz dostrzegam w niej także światło Chrystusowego zmartwychwstania - a wraz z nim przeblask nowego życia, zapowiedź „nowego nieba i nowej ziemi” (por. 2 P 3,13), które przez mój trud stają się udziałem ludzkości i świata.

Praca ludzka stanowi zatem składnik dzieła zbawienia. Owo „uświęcanie pracy”, włączenie jej trudu, bólu, cierpienia w krzyż Chrystusa oraz nasycenie jej Jego zmartwychwstaniem i eschatologiczną nadzieją, że stanowi cegiełkę w budowie „przyszłego świata”, dokonuje się w sposób sakramentalny w ofierze eucharystycznej. To jeszcze jeden sens świętowania niedzieli: nie tylko czas wolny i odpoczynek, lecz także uczestnictwo w Pamiętce Pana, który nadaje naszej pracy nadprzyrodzony sens i ją zbawia. Bo praca jest po to, by się zmartwychwstało!

Koniec roku i Krzyże Zasługi

Zasłużona działaczka polonijna ze Stuttgartu Urszula Olszowska otrzymała Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, a Witold Szrek, przewodniczący Polskiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego w Badenii-Wirtembergii – Złoty Krzyż Zasługi. Uroczystość odbyła się 21 lipca w Remseck, w siedzibie Szkolnego Punktu Konsultacyjnego i połączona była z uroczystym zakończeniem roku szkolnego.



Dyplomy i puchary ukończenia Liceum Ogólnokształcącego.

Odnaczenia, w imieniu Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, wręczyła konsul generalna RP w Monachium Elżbieta Sobótko. W ten sposób pani konsul, kończąc służbę dyplomatyczną w Monachium, pożegnała się z przedstawicielami Polonii z Bawarii i Badenii-Wirtembergii. Na uroczystości obecni byli przedstawiciele niemieckich władz, m.in. Wolfgang Drexler – zastępca prezydenta parlamentu Badenii-Wirtembergii, Frieder Birzele – były minister spraw wewnętrznych Badenii-Wirtembergii, Karl-Heinz Balzer – burmistrz Remseck i Harald Sommer – dyrektor szkoły im. Wilhelma Keila, która użycza gościny polskiej placówce. Nie zabrakło także działaczy polonijnych

z Badenii-Wirtembergii, m.in. księdza profesora Witolda Broniewskiego, przedstawicieli Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego przy Polskiej Parafii Katolickiej w Ludwigsburgu i Polskiej Parafii Katolickiej w Stuttgarcie, Polskiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego w Badenii-Wirtembergii oraz Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Badenii-Wirtembergii. Podczas części oficjalnej sylwetki Urszuli Olszowskiej i Witolda Szreka przedstawiły Małgorzata Piegsa oraz Anna Kawaletz. Przemawiała także konsul Elżbieta Sobótko, kierowniczka SPK Wiesława Żywioł oraz niemieccy goście. Przedstawiciele Rady Rodziców podziękowali władzom Remseck

Szkolny Punkt Konsultacyjny
przy Ambasadzie RP w Kolonii z siedzibą w Remseck



Krasnoludki grane przez dzieci z zerówki.

za gościnność, a maluchy z zerówki, w tradycyjnych strojach krakowskich, przekazały im kwiaty. Całość moderowali uczniowie klas licealnych. Wystąpieniom towarzyszyła muzyka klasyczna w wykonaniu uczniów polskiej szkoły: Juliana Boguckiego, grającego na keyboardzie, oraz Karoliny Świąchowicz, wirtuozki skrzypiec. Wręczeniem medali i pucharów z okazji ukończenia kolejnych etapów nauczania, rozpoczęła się druga część uroczystości. Nagrody otrzymały także laureatki VIII Olimpiady Języka Polskiego w Niemczech: Alexandra Szydłowska i Adrianna Janczak. Karolina Futera, zwyciężczyni konkursu, była niestety nieobecna. Kwiatami i gromkimi brawami zostały pożegnane nauczycielki matematyki: Krystyna Czochara i Erika Machon. Ze względu na zmiany programowe nie będą dłużej uczyły matematyki w SPK.

Oprawa artystyczna uroczystości została przygotowana niezwykle starannie przez dzieci z zerówki, prowadzonej przez Alicję Duczkowską oraz młodzież gimnazjalną pod opieką Justyny Gołąbek. Wróżka, przenosząc się w czasie, sprawdziła wiedzę dzieci siedzących na widowni. Wszyscy zdali na szóstkę, bezbłędnie rozpoznając fragmenty „Świtezianki” i „Zemsty” oraz postacie z różnych baśni. Niezwykle wrażenie sprawiała także piękna dekoracja sceny, przygotowana wspólnymi siłami przez dzieci, rodziców i nauczycieli. Na zakończenie goście, rodzice i uczniowie zostali zaproszeni na skromny poczęstunek, podczas którego mogli podziwiać wystawę zdjęć dotyczącą działalności szkoły, oglądać i czytać prace dzieci „Dlaczego lubię polską szkołę”, zajrzeć do wakacyjnych pamiętników szóstoklasistów oraz zapoznać się z wydawnictwami dotyczącymi legend.

Edyta Mitka-Matejko; zdjęcia: Olga Szrek

Urszula Olszowska i Witold Szrek

Urszula Olszowska i Witold Szrek,

za wieloletnią działalność na rzecz współpracy polsko - niemieckiej, wymiany kulturalnej pomiędzy obu narodami i krzewienia polskiej kultury na terenie Niemiec, otrzymali wysokie odznaczenia państwowe. Oboje są doskonale znani w środowisku polonijnym.

Urszula Olszowska

Urszula Olszowska współpracuje z wieloma Stowarzyszeniami jak: TreffpunktPolen, Stowarzyszenie Niemiecko-Polskie, Polskie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne, Kultur in Cannstatt, Ökumenische Zentrum Neugeruet, jest również czynna jako opiekunka społeczna. Początek jej działalności sięga roku 1989. To ona zajmowała się społecznie organizacją różnych imprez kulturalnych takich jak: wystawy utalentowanych, polskich artystów w Stuttgarcie w Bischof Moser Haus czy bibliotekach. Z czasem rozrosło się to do spotkań dyskusyjnych, seminariów, festiwali filmowych, spektakli teatralnych oraz koncertów młodych polskich muzyków. Jest od wielu lat pasjonatką muzyki F. Chopina. Organizuje koncerty Chopinowskie, przybliżając niemieckiej publiczności muzykę naszego kompozytora narodowego. Gośćmi na scenie byli niejednokrotnie młodzi niezwykle utalentowani pianiści z Polski, dla których był to często początek kariery artystycznej. Rok Chopinowski był dla Urszuli Olszowskiej okazją do szczególnie intensywnej pracy na rzecz propagowania jego muzyki.

W 2005 – 2006 kiedy to miał miejsce Rok Polski zorganizowała wiele imprez zwracając się zarówno do publiczności niemieckiej jak i polskiej, do starszej generacji jak i do młodych. Spotkania te miały charakter nie tylko artystyczny - intelektualny ale też niezwykle emocjonalny.

Rok Czesława Miłosa zainspirował ją do zorganizowania m.in. spotkania z jego twórczością w pomieszczeniach nowej biblioteki w Stuttgarcie.

Z jednej strony celem jej działalności jest przybliżenie niemieckiej publiczności polskiej kultury, dlatego wiele organizowanych przez nią imprez odbywało się po niemiecku. Z drugiej pragnie stworzyć spektrum kulturowe dla Polaków żyjących w Niemczech, zaspakajając najbardziej wybredne gusta.

Urszula Olszowska jest osobą niezwykle twórczą, kreatywną i bardzo skuteczną w działaniu.



Jej zamierzeniem zawsze było tworzenie, kreowanie wydarzeń z dziedziny kultury i sztuki a także inspirowanie spotkań, które stawały się pomostami pomiędzy środowiskiem polsko-niemieckim, spotkań opartych na wymianie kulturalnej i szeroko pojętej dyskusji i dialogu pomiędzy obu narodami. Urszula jest osobą ciekawą świata, ludzi. Intersują ją kontakty, które owocują wzajemnym rozwojem. Jest człowiekiem, który nieustannie wnosi coś w swoje najbliższe środowisko jak i w szeroko pojęte kręgi kulturowe.

Witold Szrek

Witold Szrek jest osobą znaną nie tylko wśród polonii polskiej. Od 1990 roku związany jest z Polskim Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym w Stuttgarcie, od 2003 jest jego przewodniczącym, od 2002 jest członkiem Towarzystwa Niemiecko-Polskiego a od 2010 jego wiceprzewodniczącym. Od 2006

uczestniczy w pracach organizacji o nazwie „365 razy pomoc krajom z Europy Wschodniej i Środkowej”.

Witold Szrek z ogromnym zaangażowaniem poświęca się propagowaniu kultury polskiej w Niemczech i poprzez tę wymianę buduje więzi pomiędzy oba narodami. Organizował, koordynował i współuczestniczył w organizacji oraz był pomysłodawcą wielu imprez kulturalnych, takich jak: spotkania dyskusyjne, prelekcje, seminaria, wystawy, prezentacje filmowe, wreszcie koncerty. Jest szczególnym miłośnikiem muzyki jazzowej i nie omieszczał skorzystać z każdej okazji, by współuczestniczyć i współtworzyć te wydarzenia muzyczne. Gościł i zapraszał wielu muzyków.

Jest osobą otwartą na inne środowiska kulturowe, co zaowocowało kontaktami z innymi stowarzyszeniami kulturalnymi, działalnością na łamach Forum der Kulturen, spotkania kulturalnych jak Dni Kultury czy Letni Festiwal Kultury odbywających się co roku w Stuttgarcie. Witold Szrek jest osobą łączącą różne środowiska. Poprzez wymianę kulturalną i wspólne przeżycia natury artystyczno-intelektualnej buduje więzi pomiędzy środowiskiem polskim i niemieckim.

Nieustannie zachęca spotkanych ludzi do uczestniczenia w imprezach, rozwija szeroko pojętą więź pomiędzy ludźmi, przekazuje informacje o wydarzeniach kulturalnych, skupia wokół siebie ludzi i inspirowa ich do dialogu kulturowego.

Zarówno Urszuli jak i Witkowi życzymy sił i radości z dalszej twórczej pracy a dla nas pozostanie myśl, żebyśmy nie zagubili się w labiryncie małych nijakich spraw, czy drobnych konfliktów, bo są w życiu rzeczy naprawdę ważne jak nasza polskość, humanistyczny model życia, szacunek dla drugiego człowieka, wreszcie działania na rzecz kultury, sztuki, porozumienia, dialogu, na rzecz kształtowania młodego pokolenia.

Małgorzata Piegsa

P O L S K A S Z K O Ł A W R E M S E C K

VIII OLIMPIADA Języka Polskiego w Niemczech

Karolina Futera, uczennica Szkolnego Punktu Konsultacyjnego przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą w Remseck, wygrała VIII Olimpiadę Języka Polskiego w Niemczech w grupie młodszej. Drugie



miejsce zajęła jej koleżanka z klasy Alexandra Szydłowska. Obie uczennice chodzą do szóstej klasy, języka polskiego uczy ich Edyta Mitka-Matejko. Dziewczeta startowały w grupie młodszej (klasy IV, V i VI szkoły podstawowej) w kategorii II - dzieci, które ponad 3 lata przebywają poza granicami kraju. Do II Etapu Olimpiady przystąpiło w Remseck pięcioro uczniów z klas IV-VI.

W Olimpiadzie brało udział sześć szkół z Bawarii i Badenii-Wirtembergii: dwa punkty konsultacyjne, Szkoła Europejska oraz trzy szkoły misyjne. Do drugiego etapu zakwalifikowało się trzydzieścioro ośmiorgo dzieci. Olimpiada rozgrywana jest w kilku grupach i kategoriach.

Olimpiada organizowana była już po raz ósmy. Jej celem jest integracja dzieci i młodzieży polonijnej oraz pokazanie, że nauka języka polskiego może przynosić wiele radości i satysfakcji.

Barbara Müller

KWIATY DO POLSKI Tel: 07021 861 169

TANIO, SZYBKO I SOLIDNIE - ZAPRASZAMY
Przy zamówieniu podaj numer 06 – to mała niespodzianka

KWIATY
uważa się za najbardziej elegancką formę okazywania uczuć
DLA
jubilatów, solenizantów, lub tak po prostu bez okazji
KAŻDEGO
komu chcemy pogratulować, podziękować lub dodać otuchy

W naszej ofercie między innymi:

Bukiety okolicznościowe + sekt, piwa,
wina lub bomboniera, kawa, maskotka,
kosze kwiatowe, kosze obfitości, wiązanki, wieniec...

Kwiaty dostarczamy także na terenie całych Niemiec oraz innych państw

www.polkwiat.eu

Fax: 07021 86 32 25

POL-KWIAT
EKSPRES KWIATOWY

Nagroda Polonii

Laureatem Nagrody Polonii IX Festiwalu Piosenki Poetyckiej im. Jacka Kaczmarskiego NADZIEJA w Kołobrzegu został w tym roku Apolinary Polek.

Nagroda w postaci w pełni sponsorowanego udziału Laureata w koncercie na terenie Niemiec, fundowana jest od wielu już lat przez Zrzeszenia Federalne Polska Rada w Niemczech i Polskie Forum. Wręczenia trofeum dokonali Aleksander Zajac – przewodniczący Konwentu Organizacji Polskich w Niemczech i Bogdan Żurek – wiceprzewodniczący Polskiej Rady w Niemczech.

Apolinary POLEK - rocznik 1980, autor i wykonawca piosenek, poeta, scenarzysta. Akompaniuje sobie na gitarze i harmonijce. Jest samoukiem. Jego repertuar to akustyczne, czasem nastrojowe, nieraz bardziej drapieżne utwory z elementami bluesa, folku i folk-rocka.

Zdecydowana ich większość to twórczość autorska. Poza tym są to tłumaczenia pieśni Boba Dylana, Leonarda Cohena i innych anglojęzycznych autorów oraz piosenki do słów polskich poetów. Apolinary jest laureatem Zajazdu Bardów i Powrotu do Korzeni, dwukrotnym finalistą OPPA oraz zdobywcą nagród i wyróżnień na takich festiwalach i przeglądach jak Turytyczna Giełda Piosenki Studenckiej w Szklarskiej Porębie, Yapa, „Źródło wciąż bije”. Obecnie mieszka z rodziną na Warmii.

Niewiele brakowało, by Apolinary Polek spóźnił się na kołobrzegi festiwal. Jechał autostopem.

- Stałem 5 km od Kołobrzegu, czekając, aż ktoś się zatrzyma - wspominał po ogłoszeniu werdyktu jurorów - Byłem pewien, że nie zdążę, a o tym że wygram, nawet nie marzyłem.

Zdążył i wygrał. Choć mocno spóźniony, bravurowo wykonał dwa konkursowe utwory, zdobywając nagrodę główną oraz - bardzo wysoko cenioną przez uczestników festiwalu - Nagrodę Polonii.

Zapytany o pisownię swego pseudonimu „POLEK”, przez dwie duże litery na początku, odpowiada:

- P.O. to moje inicjały. Od razu zaznaczam, uprzedzając polityczne skojarzenia, że pseudonim nie ma nic wspólnego z żadną deklaracją.

Laureatowi Nagrody Polonii poświęciliśmy okładkę Mojego Miasta.

MM

Konkurs recytatorski

W pierwszą niedzielę lipca z inicjatywy Chrześcijańskiego Centrum odbył się w Stuttgarcie konkurs recytatorski dzieci i młodzieży - „Bajkowy świat polskich poetów”. Po Mszy św. w salce przy kościele św. Tomasza służyć było wiersze polskich poetów w wykonaniu dzieci ze wszystkich parafialnych ośrodków. Konkurs miał bogatą oprawę artystyczną. Na skrzypcach grała Karolina Swiechowicz, śpiewały dzieci z Böblingen, wystawiono spektakl lalkowy „Dwanaście miesięcy”, wg Janiny Porazińskiej. Spotkanie zakończyło ogłoszenie wyników konkursu połączone z rozdaniem dyplomów i nagród.

Pierwsze miejsce zajął Daniel Ulbrich, drugie, rozdzielenie, Nicola i Nico Kasztelan, trzecie Arwena Weber. Wyróżnienia otrzymali - Aleksander Bartnik, Dariusz Diakonescu i Anna Schetelich. Wszystkie dzieci otrzymały nagrody książkowe. Z satysfakcją odnotowujemy fakt, że znaczna

część uczestników konkursu chodzi na lekcje języka polskiego prowadzone przy parafii w Stuttgarcie przez panią mgr Izabelę Zydorczyk i panią mgr Ewę Galczyńską.

Za doskonałą imprezę należy podziękować nie tylko uczestnikom konkursu, ale też wykonawcom jego części artystycznej, opiekunom - paniom Eli Salum i Ani Waliczek, panu Jackowi Mischowi, wspierającym przygotowania rodzicom, a także wspaniałej publiczności.

inf. wł.



Pomocna dłoń

W dniach 22-23 sierpnia 2012 odbyła się w Warszawie konferencja „Europejczy i Polacy solidarnie dla Solidarności. Społeczeństwo niemieckie a Solidarność”.



W zaproszeniu, podpisanym przez organizatorów - Wojciecha Borowika - Prezesa Zarządu Wolnego Słowa i Aleksandra Zajacę - Prezesa Zrzeszenia Federalnego Polskie Forum w Niemczech, napisano: „To ważne wydarzenie ma na celu upamiętnienie pomocy społeczeństwa niemieckiego i polskiej emigracji w Niemczech dla „Solidarności”, zwłaszcza w najtrudniejszym dla niej okresie stanu wojennego.”

W dniu pierwszym, w Domu Wspólnoty Polskiej na Krakowskim Przedmieściu, otwarto wystawę, m.in. o ruchu wsparcia Solidarności w Niemczech, a także wyświetlono film pt. „Paczki Solidarności”.

W stanie wojennym, na początku lat 80-tych ub. wieku, Polacy otrzymali z Niemiec zachodnich ponad 30 mln paczek z pomocą, o łącznej wartości ponad miliarda marek niemieckich. Decyzją rządu niemieckiego nie pobierano za nie opłat pocztowych. W pomoc Polsce angażowały się kościoły, gminy, stowarzyszenia, związki zawodowe i osoby prywatne.

W drugim dniu konferencji, w siedzibie Stowarzyszenia Wolnego Słowa w Warszawie, odbyły się panele dyskusyjne z udziałem bohaterów tamtych wydarzeń: odbiorców - działających w solidarnościowym podziemiu w Polsce i organizatorów z Niemiec i innych krajów. Z satysfakcją odnotowujemy, że wśród zaproszonych prelegentów znalazł się redaktor Mojego Miasta - Bogdan Żurek.

Część przybyłych zza granicy uczestników konferencji pozostawała w kraju na kolejne trzy dni, biorąc udział w IV Zjeździe Polonii Świata. Wśród delegatów nie zabrakło kolejnego „monachijczyka”. Był nim prof. Potr Małoszewski, z zarządu Chrześcijańskiego Centrum Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego w Niemczech

MM

Pierścień księżnej Kingi



Dawno temu, na węgierskiej ziemi żył potężny król, który miał bardzo mądrą i dobrą córkę, królową Kingę. Król władał nie tylko ludźmi, którzy uprawiali żyzne ziemie, ale także tymi, którzy drążyli podziemne korytarze i wydobywali sól w słynnych węgierskich kopalniach. Nawet solne skrzaty, mieszkające pod ziemią uważały się za wiernych poddanych Jego Królewskiej Mości, chociaż od wieków wszystkim ludziom podziemi rządzi oczywiście Skarbnik. Tymczasem królowa Kinga zaręczyła się z polskim księciem Bolesławem. Król chciał córce ofiarować złoto i klejnoty w wianie, ale królowa miała inny pomysł. Dowiedziała się, że w Polsce brakuje soli i dla Polaków sól jest cenniejsza niż złoto.

Poprosiła więc ojca aby dał jej złoża soli na własność. - Córeczko moja, wiesz, że chętnie podaruję ci wszystko, co zechcesz! Jakże jednak zabierzesz ze sobą taki dar do twojego nowego kraju? Może lepiej napełnić solą kilka dużych skrzyń?

- Czyż sam mnie nie uczył, ojczyste, że wiara przenosi góry? Czyż Ten, który stworzył wszystko, nawet złoża soli, nie potrafi przesunąć ich tam gdzie zechce, jeśli szczerze Go będę o to prosić? - odpowiedziała królowa.

Król ofiarował więc Kindze jedną z gór, pod którą znajdowała się kopalnia. Kinga razem z ojcem i królewskim orszakiem przybyła do podziemnej groty. Ku zdumieniu wszystkich zdjęła z palca złoty pierścień i wrzuciła go do głębokiego szybu, mówiąc:

*Ten złoty pierścień, królewskiej córy
w solnej kopalni rzucam głębiny,
a skoro wiara przenosi góry,
niech sól do Polskiej ruszy krainy!*

Następnego dnia królowa pojechała do Polski, aby nie powrócić już nigdy do ojczystego kraju. Została żoną księcia Bolesława i od tej pory nazywana była już nie królową, a księżną.

Tymczasem złoty pierścień znalazły solne skrzaty.

- Co my teraz zrobimy? - zastanawiały się. - Kopalnia należy do Kingi. Powinniśmy spełnić jej życzenie i wraz z solnymi skałami przenieść się pod Kraków. Ale jak małe skrzaty mają zabrać się do tak niezwykłej pracy? I tysiąca lat nie starczy, by spełnić życzenie naszej królowej...



Beata Kołodziej

Krakowianka, z zawodu pisarka, autorka wierszy, bajek i opowiadań dla dzieci, wydanych w przeszło 70 książkach. Píše również teksty piosenek, scenariusze i reżyseruje.

Narzekania skrzatów były tak głośne, że do węgierskiej kopalni przybył sam Skarbnik.

- Cemu lamentujecie, kochani? Przecież to zadanie nie dla waszych rąk! Ten, który stworzył ludzi i skrzaty, i sól - nie zostawi nas bez pomocy. Jutro o świcie będziemy już w Polsce!

Zanim jeszcze Skarbnik skończył mówić, zadrżała ziemia pod stopami skrzatów.

Skrzaty w płacz:

- Czekaj nas zagłada! Ziemia się trzęsie, strop na czapki się nam zwali! Już po nas!

- Nie pisać mi tu i leż po próżnicy nie wylewać, tylko pakować się prędko! - oburzył się Skarbnik - To moc Jedynego ruszyła z posad ziemię.



Kto chce zamieszkać przy Księżnej Pani w dalekim kraju, niech siada na solne skały i jazda do Wieliczki! Kto nie lubi podróży, niech zostaje, bo i tu dla was pracy nie zabraknie. Węgierskie kopalnie bogate są i rozległe.

- Ale co mamy zabrać ze sobą? - jęknął niepewnie Laszlo, który wtedy był jeszcze młodym, ciekawym świata skrzatem, znającym się dobrze na górniczej pracy.

- Niewiele trzeba. Głównie górnicze narzędzia, bo o inne rzeczy nie musicie się martwić. Wielkie skrzaty przyjmą was jak braci. Polska słynie z gościnności. A wy możecie się im odwzajemnić, ucząc ich jak wydobywać sól, bo ta sztuka jeszcze tam nie jest znana. Nie zapomnijcie tylko pierścienia królowy Kingi!

Skrzatom oczy się zaśmiały na wieść, że w dalekim kraju spotkają swych krewniaków. Złapały, co miały pod ręką i usadowiły się w szczelinach, których nie ma było na solnych blokach. Złóża soli powolutku zaczęły przemieszczać się na północ. Tymczasem wielkie skrzaty spały sobie smacznie w łóżeczkach. Nagle zbudził się dziwny hałas i drżenie, dochodzące z dala z podziemi grot. Przeraziły się ogromnie. Płacz i lament było słychać w podziemnych tunelach. Gdy o świcie uciszyło się wreszcie, skrzaty odetchnęły z ulgą. Groty nie zawałyły się. Jednak okazało się, że zniknęły

Pierścień księżnej Kingi

pochodzi z pierwszego tomu

Solilandii -

Pamiętnik

wielickiego skrzata -

autorstwa Beaty Kołodziej

(wydawnictwo PMDC, Kraków 2012)

www.solilandia.pl

korytarze prowadzące z podziemnych grot na powierzchnię ziemi! Jakież dziwne skały zatarasowały wszystko.

- Jesteśmy odcięci od świata! Jakże się stąd wydostaniemy? Pomrzemy tu z głodu! - rozpaczły biedne skrzaty. Nagle ze skalnych szczelin wyłazły mocno zaspasane, ziewające postacie. A to dopiero! Nie mogli się dogadać z nimi do wieczora, ale w końcu przybył Skarbnik i jako doświadczony tłumacz - wszystko wyjaśnił. Bo skrzaty z różnych krain posługują się różnymi językami i mają odmienne zwyczaje! Na szczęście mają również talent szybkiego uczenia się języków, więc już następnego dnia mogły odbywać się pierwsze lekcje prac górniczych. Skrzaty z Wieliczki musiały zacząć kopać korytarze na powierzchnię ziemi, więc narzędzia i doświadczenie węgierskich braci okazały się bezcenne. Przy tej ciężkiej pracy skrzaty tak zasmakowały w soli, że postanowiły nazwać swój kraj Solilandią, a samych siebie soliludkami.

Po kilku dniach kopania, soliludki usłyszały przy jednym z korytarzy niepokojące dźwięki. Dobiegały z powierzchni ziemi. To jacyś ludzie łopatami usiłowali wykopać głęboki dół i natrafili na solne skały, tyle, że z drugiej strony.

- Zostawcie lepiej ten korytarz... - zdecydował Skarbnik. - To wielicy chłopci kopią szyb na rozkaz Księżnej Kingi.

- A to heca! - zaśmiały się soliludki. - Co teraz zrobimy?

- Weźcie najpiękniejszy solny kryształ i umieśćcie w nim pierścień Kingi. Niech węgierskie skrzaty tej nocy sprytnie podłożą kryształ w tunelu wykopanym przez ludzi. W ten sposób Księżna odysła swoją własność i wszyscy poznają, że jej modlitwa została wysłuchana.

- No, dobrze. Ale czy ludzie nie zasmakują w soli, tak jak i my? - zapytał jeden z soliludków.

- Pewnie, że zasmakują! - zaśmiał się Skarbnik.

- Powstanie tu wielka kopalnia, a ludzie nie będą już cierpieć biedy. Sól będzie bogactwem Wielickiej ziemi. Taką jest wola Jedynego.

- A co będzie ze skrzatami?

- To samo, co i wcześniej. Nasza Solilandia leży głęboko pod ziemią i nikt nas tutaj nie znajdzie. My będziemy kopać swoje korytarze, a ludzie swoje. A soli wystarczy dla wszystkich. Ja już wymyślę coś, co pomoże wam skryć się przed wzrokiem ludzi...

I Skarbnik wymyślił - SOLIPONY! To niezwykle kryształowe pompony, które skrzaty przyczepiają do swoich czapek. Można je włączyć tak jak latarkę i oświetlić nimi korytarz. Gdy soliludek włączy swojego solipona staje się niewidzialny dla ludzkich oczu. Dzięki temu górnicy przez wiele lat nic nie wiedzieli o istnieniu Solilandii, chociaż czasami widywali tajemnicze światła w ciemnych korytarzach.

KOMUNIKAT



Konsulat Generalny RP w Monachium uprzejmie informuje, że zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. ws. norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa europejskie z dniem 26 czerwca 2012 r. utraciły ważność wszystkie wpisy dzieci w paszportach rodziców.

W związku z powyższym od dnia 26 czerwca 2012 r. dzieci, które przekraczały dotychczas granicę na podstawie wpisu w paszporcie rodzica, przy przekraczaniu granicy muszą posiadać własne dokumenty podróży. Wpisy dziecka w paszporcie rodzica tracą ważność bez względu na termin ważności dokumentu, w którym zostały zamieszczone.

Ogłoszenia Polskiej Szkoły w Monachium

ZAPISY DO SZKOŁY

Szkolny Punkt Informacyjny przy Konsulacie RP w Monachium posiada jeszcze wolne miejsca w klasach na wszystkich poziomach nauczania - szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum.

Zapisy będą przyjmowane na pierwszych zajęciach roku szkolnego 2012/2013, tj. 22. września 2012 roku w budynku szkoły przy Landwehrstr. 73-75, 80336 Monachium.

Więcej informacji na www.polska-szkola-monachium.info

PRACA DLA NAUCZYCIELA

Kierownik SPK poszukuje nauczyciela klas 1 - 3. Kandydat na to stanowisko powinien legitymować się dyplomem ukończenia wyższych studiów na kierunku edukacja wczesnoszkolna.

Kontakt mailowy: polskaszko@gmx.de

powroty

Szanowni Czytelnicy przedstawiam Państwu kolejny artykuł z cyklu „POWROTY” – cyklu dobrze przyjętego przez Czytelników „Mojego Miasta”. Do tej pory w jego ramach ukazały się następujące artykuły: część 1 „Obywatelstwo polskie dla dzieci urodzonych w Niemczech” opublikowana w numerze marzec – kwiecień 2011, część 2 „Polskie dokumenty tożsamości” opublikowana w numerze maj – czerwiec 2011 r., część 3 „Rozwód w Niemczech i jego skutki prawne w Polsce” opublikowana w numerze lipiec – sierpień 2011 r., część 4 „Jak nabyć spadek w Polsce – zasady dziedziczenia” opublikowana w numerze wrzesień – październik 2011 r., część 5 „Zachówek – czyli ochrona osób najbliższych przed pominięciem w testamencie w polskim prawie spadkowym” opublikowana w numerze listopad – grudzień 2011 r., część 6 „Zasiedzenie – jak nabyć własność nieruchomości w Polsce nie będąc jej właścicielem” opublikowana w numerze styczeń – luty 2012 r., część 7 „Podział majątku małżonków po rozwodzie – według prawa polskiego” opublikowana w numerze marzec – kwiecień 2012r., cz. 8 Testament w Polsce- jak sporządzić ważny dokument” opublikowana w numerze maj – czerwiec 2012r., cz.9 „Ustalenie ojcostwa dziecka – według prawa polskiego”- opublikowana w numerze lipiec – sierpień 2012 r

CZ.10

Obowiązek alimentacyjny wobec dziecka

➔ według prawa polskiego ➔

W dzisiejszym artykule omówię sprawy obowiązków alimentacyjnych rodziców wobec dziecka na gruncie polskiego prawa rodzinnego.

Zgodnie z przepisami Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego na obojgu rodziców ciąży obowiązek łożenia na utrzymanie dzieci. W sytuacji gdy mamy do czynienia z pełną rodziną, obowiązek ten w naturalny sposób rozkłada się na rodziców. Problemy pojawiają się wtedy rodzice decydują się na rozstanie lub gdy jedno z nich mimo pozostawania w związku małżeńskim oraz prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego nie przyczynia się do zaspokajania potrzeb rodziny i nie łoży na utrzymanie dzieci. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci powstaje z chwilą urodzenia się dziecka i wygasa, gdy dziecko się usamodzielnia. Uzyskanie pełnoletniości nie kończy tego obowiązku, gdy dziecko się uczy, bądź nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie (np. z powodu bezrobocia obowiązek alimentacyjny trwa nadal). Obowiązek ten nigdy nie wygaśnie, jeżeli dziecko np. z powodu kalectwa czy choroby psychicznej nie jest w stanie utrzymywać się samodzielnie. Dzieci mają prawo do życia na takim poziomie jak rodzice. Oprócz tego Kodeks rodzinny i opiekuńczy reguluje też obowiązek alimentacyjny:

- między małżonkami, byłymi małżonkami,
- między rodzeństwem,
- innych krewnych np. dziadków i zstępnych np. wnuków wobec dziadków, dzieci wobec rodziców.

W wymienionych przypadkach podstawą zobowiązania jest stan niedostatku, tj. niemożności samodzielnego zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb przez osobę uprawnioną do alimentów.

Ustawa nie wskazuje wprost jaka ma być wysokość zasądzonych alimentów. Sąd w trakcie trwania postępowania ustala wysokość alimentów w sposób zindywidualizowany. Przy orzekaniu o wysokości świadczenia alimentacyjnego sąd bierze pod uwagę **potrzeby osoby uprawnionej do alimentów oraz możliwości zarobkowe i majątkowe osoby zobowiązanej**. Jeżeli świadczenie alimentacyjne należne jest dziecku sąd bierze pod uwagę również osobiste starania zobowiązanego rodzica jakie ten podejmuje w zakresie utrzymania i wychowania dziecka. Możliwość zarobkowe osoby zobowiązanej to nie tylko faktycznie osiągnięte przez nią dochody, ale także te zarobki i profity, które mogłaby osiągnąć przy dołożeniu należytej staranności i wykorzystaniu posiadanych sił i kwalifikacji, ale ich nie uzyskuje z przyczyn, które nie sąsiłują na usprawiedliwienie bo np. uchyla się od podejmowania pracy lub podejmuje się pracy słabo płatnej w stosunku do swego wykształcenia.

Zakres obowiązku alimentacyjnego osoby zobowiązanej wobec osoby uprawnionej można ustalić w umowie pozasądowej, np. prywatnej, a także - przy porozumieniu stron - w umowie notarialnej, której można (w sądzie) nadać klauzulę wykonalności i wówczas uzyskać tytuł egzekucyjny. Najczęściej stosowana jest jednak droga postępowania sądowego. Pozew o alimenty składa się w sądzie właściwym dla miejsca zamieszkania osoby uprawnionej do alimentów lub właściwym dla miejsca zamieszkania osoby pozwanej. O właściwości sądu decyduje powód, tj. uprawniony do alimentów lub jego przedstawiciel ustawowy. Osoba dochodząca alimentów jest ustawowo zwolniona z kosztów sądowych. W przypadku dochodzenia alimentów dla dwojga lub więcej osób uprawnionych należy dla każdej z osobna podać

wysokość dochodzonej kwoty oraz przyczyny uzasadniające żądanie, tj. skonkretyzować usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentów oraz możliwości zobowiązanego do alimentów (podać jego zawód, kwalifikacje, określić sytuację majątkową, tryb życia). Do pozwu muszą być dołączone załączniki - odpisy pozwu dla każdej strony biorącej udział w sprawie, odpisy aktów stanu cywilnego, odpisy poprzedniego wyroku lub umowy alimentacyjnej, ugody sądowej ustalającej alimenty, wszelkie możliwe dokumenty potwierdzające twierdzenia pozwu, tj. zaświadczenia dot. kosztów utrzymania i wychowania uprawnionego do alimentów, wykaz kosztów leczenia, odzieży, rekreacji, opłat za mieszkanie i telefon oraz zaświadczenia dotyczące stanu zdrowia, jeżeli ma on wpływ na zakres potrzeb i kosztów utrzymania, a także zaświadczenia dotyczące wysokości zarobków (zaświadczeń) przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda lub rodzica, członków rodziny, z którymi powód pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Sąd zawiadamia strony o terminie i miejscu rozprawy, doręcza pozwanemu (pozwany) odpis pozwu i zobowiązuje do złożenia zaświadczenia o wysokości dochodów. Pozwany może złożyć odpowiedź na pozew i ustosunkować się do twierdzeń pozwu, przedstawić dowody (dokumenty, dowody z zeznań wskazanych świadków) na potwierdzenie trafności swoich wywodów - odpis tego pisma sąd doręczy stronie powodowej. Na pierwszej rozprawie sąd, po sprawdzeniu obecności, zapyta strony o ich stanowisko w sprawie, a następnie wezwie do ugodowego zakończenia sporu. Jeżeli strony nie zdecydują się na ugodę sąd pouczy je o możliwości zgłoszenia wniosków dowodowych, a ponadto może przesłuchać strony celem ustalenia istoty sporu.

Monika
Skrzypek-Paliwoda

A D W O K A T

reprezentująca w całym kraju

sprawy Polaków

powracających do Ojczyzny,

prowadząca kancelarię adwokacką

w Polsce pod nazwą

SEMPER LEX Prawo i Podatki

Jeżeli strony zdecydują się na zawarcie ugody, sąd ustali jej zgodność z prawem i zasadami współżycia społecznego. Uгода ma taką samą moc jak wyrok, jest dowodem ustępstw stron. Pozwany w przypadku zawarcia ugody zostaje obciążony połową kosztów sądowych. Jeżeli strony nie osiągną porozumienia w zakresie obowiązku alimentacyjnego i nie zawrą ugody, postępowanie będzie kontynuowane. Sąd dopuści dowody zgłaszane przez strony, przesłucha strony i powołanych przez nie świadków. Po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok. Sąd może wydać wyrok zaoczny, jeżeli pozwany powiadomiony o terminie rozprawy nie stawi się, albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie. Sąd może wydać na czas do prawomocnego zakończenia postępowania postanowienie zabezpieczające roszczenie, umożliwiające powodowi uzyskanie świadczenia w toku postępowania. W przypadku gdy były już wcześniej zasądzone alimenty na rzecz uprawnionego, ale zwiększyły się jego potrzeby można wystąpić z pozwem o zmianę wysokości zasądzonych alimentów. Również w tym postępowaniu jest możliwe zawarcie ugody przez strony. Jeśli do tego nie dojdzie sąd dopuści dowody zgłaszane przez strony, przesłucha strony i powołanych przez nie świadków. Po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok. Sąd może wydać wyrok zaoczny, jeżeli pozwany powiadomiony o terminie rozprawy nie stawi się, albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie. Z mocy ustawy wyrokowi ustalającemu alimenty sąd nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co oznacza, że jest on - mimo braku prawomocności - natychmiast wykonalny. Sąd może wydać na czas do prawomocnego zakończenia postępowania postanowienie zabezpieczające roszczenie, umożliwiające powodowi uzyskanie świadczenia w toku postępowania. Jeżeli ojciec dziecka nie wywiązuje się z obowiązku alimentacji i jeśli egzekucja komornicza nie przynosi rezultatów, to zgodnie z Kodeksem Rodzinnym możesz wystąpić o alimenty na dziecko względem najbliższej rodziny ojca dziecka (jego dorosłych dzieci, rodziców lub rodzeństwa) czyli np. przeciwko dziadkom dziecka. Jednak trzeba pamiętać, iż obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić za dość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

**Kancelaria Adwokacka
SEMPER LEX Prawo i Podatki**

Adw. Monika Skrzypek - Paliwoda
ul. Kurzy Targ 5
50-103 Wrocław, POLSKA
tel.+48 71 79 38 900
tel. kom. +48 660 464 896
www.semperlex.pl
kancelaria@semperlex.pl

AGS

Agentur Grażyna Szkulcka



Grażyna Szkulcka (M.A.)

Altheimer Eck 15,
80331 München
Tel. / Fax: 089 / 86 36 98 32
Tel: 0170 / 10 71 849

Godziny otwarcia:

- wtorki 8.30 - 20.00
- środy 8.30 - 15.00
- czwartki 8.30 - 20.00
- piątki 8.30 - 15.00
- pierwsze soboty miesiąca 12.00 - 17.00

Inne terminy
po telefonicznym uzgodnieniu

Agencja obsługi firm

- księgowość
- rachunkowość
- tłumaczenia
- ubezpieczenia
- i inne konsultacje

Zapraszam!



Kancelaria Adwokacka

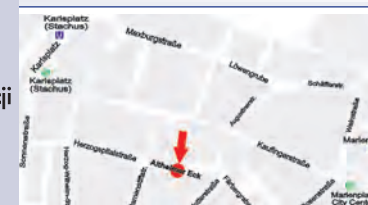
Christoph Motkowski
RECHTSANWALT



DORADZTWO PRAWNE
W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM:

- prawo cywilne umowy i odszkodowania
- prawo gospodarcze obsługa firm i transakcji handlowych
- prawo podatkowe sporządzanie zeznań podatkowych
- prawo o nieuczciwej konkurencji przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji
- prawo pracy wypowiadania i odprawy
- prawo drogowe wypadki i odszkodowania
- prawo karne obrona w sprawach karnych

Altheimer Eck 15
80331 München
S-Bahn/U-Bahn
Marienplatz/Stachus
Tel.: 089/218 955 62
Fax: 089/218 955 63
Mobil: 0162 8012373
E-mail: info@kanzlei-motkowski.de



www.kanzlei-motkowski.de

PIENIĄDZE NA DZIECI KINDERGELD

Bazując na wieloletnim doświadczeniu kompetentnie pomagamy osobom pracującym w Niemczech (polskie kontrakty, umowy o pracę i firmy jednoosobowe „Gewerbe”) przy złożeniu wniosku, oraz kompleksowym tłumaczeniu (bez udzielania porad prawnych) wszystkich pism i formularzy urzędowych otrzymanych z Kasy Świadczeń Rodzinnych, dotyczących procedury uzyskania niemieckiego zasiłku na dzieci (Kindergeld) w wysokości **184,- € miesięcznie** (oraz **nadpłaty do 4 lat wstecz**) na dzieci mieszkające w Polsce do ukończenia 25-go roku życia, jeśli nadal kontynuują lub kontynuowały naukę.

**Oferujemy tanie i bardzo dobre
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE**

Tel.: **0179 484 50 63** lub **(030) 367 533 40**
SUERTE, Sławomir Wawrzyniak, Postfach 212036, 10514 Berlin

!!! Obsługujemy osoby z całych Niemiec !!!

www.kindergeld.com E-Mail: kontakt@kindergeld.com

Od ponad 25 lat z Wami **Ireneusz Czlonka**

Księgowość
Podatki
Obsługa firm
i osób prywatnych

Dypl. Księgowy
certifikat
Steuerberaterkammer



Tel. 089/570 21 40 Fax 089/41 41 11 31 Ludwig-Richter-Str. 17 80687 München

Łukasz Sowada
Geprüfter Versicherungsfachmann IHK Makler
ubezpieczeniowy



Landwehrstr. 2, 80336 München

Tel.: 089 590 68 59 29

Mobil: 0176 104 224 97

Fax: 089 590 68 59 60

PORADY
I INFORMACJE
DOTYCZĄCE
UBEZPIECZEŃ

OC firm
OC prywatne
komunikacyjne
emerytalne
na życie
zdrowotne
wypadkowe

BÜROSERVICE

(A-Z) M ü n c h e n

TWÓJ
NIEZALEŻNY
PARTNER
BIZNESOWY

terminy i informacje: **Agnieszka Nazarko**

Rathenastr.138 | 80937 München (U2 Harthof)
mobil: 0178/8011693

tel.: 089/54892190 | fax: 089/99940282
e-mail: agnieszka.nazarko@onet.eu

oferuje

analizę rynku ubezpieczeń,
finansów, kredytów
oraz inwestycji

Zdaj się na profesjonalistów

Planen und beraten mit Konzept

DIGITAL TV SHOP
HOTV

**telewizja
na kartę**

z POLSATEM i CYFRĄ+

32 polskie programy
bez umowy i abonamentu

TELEWIZJA HD
to 44 programy w tym 12 HD

**Sprzedaż i montaż!!!
zestawów satelitarnych**

80339 München-City, Theresienhöhe 3
Wejście: Schwanthaler Str.110

www.DigitalTVShop.de

Kom.: 0179/4316130 po polsku
Tel.: 089/505051 • Fax: 089/505004



Izabela S. Demacker
Rechtsanwältin

Doradztwo prawne w języku polskim i niemieckim
z uwzględnieniem niemiecko - polskich przepisów prawnych
w dziedzinach:

prawa rodzinnego i spadkowego | prawa pracy
prawa karnego oraz wykroczeń | prawa gospodarczego
prawa ruchu drogowego

Tel.: 0 89 | 85 63 63 55

Gabelsbergerstrasse 9
80333 München

www.kanzlei-demacker.de
info@kanzlei-demacker.de

Unisex-Tarife ... czyli jak wzrosną składki ubezpieczeniowe

Od 21 grudnia 2012 r.

wszystkie ubezpieczalnie w Niemczech mają obowiązek jednakowego kalkulowania składek ubezpieczeniowych, bez względu na płeć osoby ubezpieczonej.

Marcin
Studencki

Oznacza to wprowadzenie tzw. Unisex-Tarife, czyli taryf zapewniających takie same świadczenia, po takiej samej cenie, zarówno dla kobiet jak i mężczyzn. Tak zdecydował Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Uznał on, że różnicowanie cenowe taryf dla kobiet i mężczyzn jest niezgodne z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, która między innymi zakazuje jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć.

Jak było do tej pory?

Obecnie, przy obliczaniu składek wielu rodzajów ubezpieczeń, płeć jest brana pod uwagę jako jeden z głównych kryteriów, co ma swoje odzwierciedlenie w różnej wysokości składek dla kobiet i mężczyzn. Na przykład, kobiety płacą generalnie mniejsze składki ubezpieczenia na życie, ponieważ żyją średnio 6 lat dłużej od mężczyzn, mniejsze jest więc prawdopodobieństwo ich śmierci w okresie ubezpieczenia. Odwrotnie jest w przypadku ubezpieczenia zdrowotnego. Ponieważ kobiety generują większe koszty leczenia, płacą znacznie wyższą składką niż mężczyźni.

Jak będzie po 21.12.2012?

Dla wszystkich umów, które zostaną spolisowane po 21.12.2012, będą obowiązywały nowe zasady, tzn. składki ubezpieczeniowe dla kobiet i mężczyzn będą identyczne. Na pierwszy rzut oka wydawałoby się, że składki powinny zostać wyrównane w taki sposób, że wrosną dla tej płci, która płaci do tej pory mniej i zmaleć dla tej, która płaci obecnie więcej. Wszystko wskazuje jednak na to, że tak niestety nie będzie. Pokazuje

to przykład dotowanego przez państwo ubezpieczenia emerytalnego Riester-Rente, dla którego taryfy Unisex obowiązują już od 2006 r. Po wprowadzeniu zmian składki dla mężczyzn wzrosły o ok. 10%, składki dla kobiet zmniejszyły się tylko minimalnie. Podobnego scenariusza można spodziewać się po 21 grudnia. Najprawdopodobniej składki wzrosną dla płci, która płaci obecnie mniej. Dla płci, która dzisiaj płaci więcej, składki zmniejszą się, jeżeli w ogóle, tylko nieznacznie.

Jaki jest powód generalnego wzrostu składek?

Wprowadzenie Unisex-Tarife wiąże się z koniecznością kalkulowania składek na nowych zasadach. Obecne składki kalkulowane są na podstawie wieloletnich danych statystycznych, dzięki czemu są relatywnie dokładne. Po wprowadzeniu zmian, takich danych w dużej mierze po prostu nie będzie. Ubezpieczalnie będą zmuszone kalkulować ostrożniej, co niestety przełoży się na generalny wzrost poziomu składek.

Dla kogo wzrosną składki ubezpieczeniowe (dotyczy umów spolisowanych po 21.12.2012)

rodzaj ubezpieczenia	dla kogo wzrosną składki?
ubezpieczenie zdrowotne	mężczyźni
ubezpieczenie życia	kobiety
ubezpieczenie emerytalne	mężczyźni
ubezpieczenie komunikacyjne	kobiety (czasami)
ubezpieczenie od niezdolności do wykonywania zawodu	kobiety
ubezpieczenie wypadkowe	kobiety (czasami)

Kto skorzysta? Kto straci?

Zmiany dotyczą wszystkich umów, które zostaną spolisowane po 21.12.2012. Warto więc z góry porównać oferty i zawrzeć umowę ubezpieczenia na dotychczasowych zasadach. Zmiany szczególnie dotkną ubezpieczenia zdrowotne. Obecnie, 35-letnia kobieta płaci o ok. 35% wyższą składkę od mężczyzny w tym samym wieku. Należy się wobec tego spodziewać znaczących podwyżek dla mężczyzn. Odwrotnie jest w przypadku ubezpieczenia na życie, za które mężczyźni płacą obecnie o ok. 40-50% wyższą składkę. Po 21.12.2012 składki dla kobiet najprawdopodobniej znacznie wzrosną. Zmiany dotkną także ubezpieczeń emerytalnych, tym razem na niekorzyść panów. Również osoby, które mają już wykupione ubezpieczenie, powinny zastanowić się nad ewentualną zmianą taryfy. Należy przy tym pamiętać o okresach wypowiedzenia istniejących umów. W przypadku ubezpieczenia zdrowotnego, umowę można najczęściej wypowiedzieć najpóźniej do 30 września, w przypadku ubezpieczenia komunikacyjnego - najpóźniej do 30 listopada. W przypadku innych ubezpieczeń, wypowiedzenie można złożyć najczęściej najpóźniej 3 miesiące przed upływem roku ubezpieczeniowego.

**Autor artykułu jest doradcą w firmie
PLDF GmbH - Polscy Doradcy Finansowi
kontakt: 0177 9683 846**

pldf® Polscy Doradcy
Finansowi

- **ubezpieczenie zdrowotne** (prywatne i państwowe/rodzinne)
- **ubezpieczenie emerytalne** z państwowymi dotacjami
- **ubezpieczenie komunikacyjne** (zaliczenie zniżek z Polski, specjalne taryfy dla firm budowlanych)
- **kredyty** (konsumpcyjne i mieszkaniowe)
- **ubezpieczenie życia, niezdolności do pracy, kosztów prawnych, OC prywatne i inne**

Biuro w Monachium

Landwehrstr. 2 (niedaleko Karlsplatz/Stachus)
Tel. (0) 89 590 68 590

www.pldf.de

**pomnażaj
swoje oszczędności
INWESTOWANIE**

**zadbaj
o swoją emeryturę
OSZCZĘDZANIE**

**zabezpiecz
najbliższych i majątek
UBEZPIECZENIA**

Makler Ubezpieczeniowy



**TWOJE
UBEZPIECZENIE
ZDROWOTNE
JEST ZA DROGIE?** **do 30 września
możesz złożyć
wypowiedzenie!**

UDZIELAMY BEZPŁATNYCH PORAD I INFORMACJI DOTYCZĄCYCH WSZELKICH UBEZPIECZEŃ

**WYSELEKJONOWALIŚMY SPOŚRÓD WSZYSTKICH DOSTĘPNYCH NA RYNKU UBEZPIECZYCIELI,
OPTIMALNE OFERTY DOSTOSOWANE DO PAŃSTWA POTRZEB I WYMAGAŃ**

Oferujemy Państwu ubezpieczenia:

- Zdrowotne prywatne oraz państwowe (od 01.01.2009 obowiązek ubezpieczenia się zdrowotnie dla wszystkich mieszkających na terenie Niemiec)
(Atest lekarski potrzebny do prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, można zrobić u lekarza w budynku naszej siedziby !!!)
- Emerytalno-rentowe
- Na życie
- Następstw nieszczęśliwych wypadków
- Niezdolności do wykonywania pracy zawodowej
- Majątkowe
- Komunikacyjne (uznajemy zniżki z Polski oraz specjalna oferta dla firm)
- OC prywatne oraz OC dla firm

Oferujemy również leasing lub kredyt na samochód.

Zadzwoń i umów się na bezpłatną poradę.

Adrian Mucha

**Ismaninger Str. 65
81675 München**

Tel.: 089 / 41 07 4444

Fax: 089/ 41 07 4556

Mobil: 0171 900 42 65

Mężczyźni		
Wiek	Składka SB 100 Eur	Składka SB 1000 Eur
0-15	107,54	37,26
16-20	79,70	37,63
21	126,93	79,39
22	132,04	82,37
23	137,11	85,54
24	142,16	88,88
25	147,07	92,35
26	151,93	95,22
27	156,70	97,68
28	161,46	99,91
29	166,10	102,01
30	170,75	104,09
31	175,32	106,22
32	179,74	108,50
33	184,06	110,96
34	188,40	113,64
35	192,76	116,60
36	197,30	119,85
37	202,13	123,42
38	207,34	127,32
39	213,05	131,59
40	219,27	136,20
41	226,00	141,19
42	233,24	146,55
43	240,93	152,24
44	249,07	158,29
45	257,59	164,67
46	266,44	171,37
47	275,65	178,38
48	285,17	185,66
49	295,02	193,21
50	305,19	201,01
51	315,68	209,04
52	326,45	217,24
53	337,49	225,63
54	348,78	234,16
55	360,29	242,81
56	372,02	251,60
57	383,96	260,48
58	396,08	269,49
59	408,33	278,62
60	387,67	266,94



HUK-COBURG
Krankenversicherung

Prywatne, pełne ubezpieczenie zdrowotne w HUK-Coburg zapewnia Tobie i Twojej rodzinie dostęp do opieki lekarskiej w Niemczech, w Polsce oraz we wszystkich innych krajach Unii Europejskiej.

Ubezpieczenie to pokrywa koszty opieki lekarskiej na najwyższym poziomie oraz świadczeń z zakresu badań profilaktycznych, ambulatoryjnych, laboratoryjnych i diagnostycznych w szerokim zakresie.

Bardzo korzystne składki z możliwością zwrotu do czterech składek miesięcznych w ciągu roku.

Zmiana ubezpieczenia zdrowotnego możliwa jest bez badań lekarskich i stomatologicznych.

Zadzwoń, zapytaj o szczegóły!

Przedstawiciel: Grażyna Szkulciecka
Feichtholzweg 2, 82205 Gilching
Tel / Fax: 08105 / 77 57 24
Tel: 0170 / 10 71 849



* Składka miesięczna = łączna suma ubezpieczenia zdrowotnego (Krankenversicherung), dodatku ustawowego (gesetzlicher Zuschlag) oraz obowiązkowego ubezpieczenia Pflegeversicherung.
SB = udział własny w wysokości 100,00 lub 1.000,00 Euro

Kobiety		
Wiek	Składka SB 100 Eur	Składka SB 1000 Eur
0-15	107,54	37,26
16-20	92,85	50,58
21	218,67	91,53
22	226,71	101,59
23	234,49	109,59
24	241,85	115,99
25	248,83	121,14
26	255,30	125,29
27	261,47	128,66
28	267,39	131,42
29	273,37	133,72
30	279,26	135,69
31	285,40	137,42
32	292,07	139,03
33	299,26	140,59
34	306,95	142,20
35	315,21	143,91
36	323,99	145,82
37	333,12	147,96
38	342,61	150,42
39	352,37	153,23
40	362,51	156,46
41	372,94	160,15
42	383,59	164,31
43	394,45	169,00
44	405,54	174,24
45	416,88	180,02
46	428,43	186,37
47	440,12	193,29
48	451,90	200,77
49	463,73	208,80
50	475,55	217,37
51	487,42	226,50
52	499,31	236,14
53	511,23	246,31
54	523,15	257,01
55	535,02	267,56
56	546,81	278,18
57	558,62	288,89
58	570,49	299,67
59	582,50	310,53
60	545,87	297,48

7(S)-Gruppe

Praca w Niemczech

Stanowiska:

- branża przemysłowa
- spawacz MIG, MAG, TIG, ślusarz
- mechanik samochodowy
- lakiernik przemysłowy, samochodowy
- elektryk, elektronik, mechatronik
- monter instalacji sanitarnych i klimatyzacji

- branża gastronomiczna
- kucharz / kucharka
- branża medyczna
- pielęgniarka / pielęgniarz

Wymagania:

- dobra znajomość języka niemieckiego
- kilkuletnie doświadczenie w zawodzie

Oferujemy:

- umowę na niemieckich warunkach
- atrakcyjne wynagrodzenie plus dodatki
- zakwaterowanie opłacone przez firmę
- opiekę w Niemczech przez koordynatora

7(S) Bildung & Integration München
Lindwurmstraße 129 • 80337 München
TEL. +49/89 74 72 18 – 20
Kom. +49/172 4090521
recruiting@7s-gruppe.de



- **informacje**
- **wiadomości**
- **firmy**
- **anonse...**

✉ **Pestalozzistr. 71**
10627 Berlin

☎ **+49 30 32 416 32**
+49 30 41 636 03

✉ **webmaster@kontakty.org**



MICHAEL KROLL

Immobilien-Finanz- und Versicherungsmakler gemäß § 34c, d Abs. 1 der GewO

Vermittlung von
Immobilien, Versicherungen & Kapitalanlageprodukten

UBEZPIECZENIA - FINanse - NIERUCHOMOŚCI - KREDYTY

ponad 100 Firm Ubezpieczeniowych ■ ponad 100 Banków

KONTAKT:

Biuro München

tel.: 089 / 99940281

fax: 089/99940282

mob.: 0173/39 11 579

Biuro Rorbach

tel.: 08442/953 948

fax: 08442/958 586

mob.: 0173/39 11 579



**Na pewno
znajdę właściwy produkt
dla Państwa.**

działalność na terenie:
München, Dahau,
Augsburg, Landshut,
Ingolstadt,
Pfaffenhofen i okolic

www.immo-finan-z-kroll.de



Waldemar Galan
kompleksowa obsługa firm

- Pomoc w wypełnianiu druków, formularzy. Obsługa korespondencji klienta z urzędami i instytucjami publicznymi
- Obsługa rachunków i upomnień o płatności
- Pomoc w uzyskaniu wszystkich świadczeń socjalnych (Kindergeld, Elterngeld) itp.
- Serwis księgowo - finansowy
- Doradztwo ekonomiczne
- Współpraca z biurami podatkowymi (Steuerberater) i kancelariami adwokackimi
- Tłumaczenia

Tel.089/ 44760996

We wtorki i czwartki przyjmujemy do 20.00

Häberlstr.12

80337 München

(U3,U6 Goetheplatz)

bgg@gmx.org

Pon. Śr. 8.30-17.00

Wt. Czw. 8.30-20.00

Pt. 8.30-14.00

Eurooffice-Management UG

Mgr Anna Wagner-Szostak

**usługi
księgowe**

Buchhaltung . Lohnbuchhaltung . Unternehmensberatung

Landwehrstr.2 80336 München

Tel.: 089/590 68 59-0

Fax: 089/590 68 59 60

e-mail: a.wagner@eurooffice-management.de

Dziesięć

grzechów głównych w rozmowie z bankiem

Mgr inż.
Beata Grygiel

doradca ekonomiczny w dziedzinie ekonomii,
księgowości i organizacji przedsiębiorstw
dla drobnych przedsiębiorców i tzw. Existenzgründer
(rozpoczynających działalność na własny rachunek)

Dla wielu potencjalnych przedsiębiorców często nie jest jasne, że rozmowa z bankiem jest to rozmowa życia, tak jak w sprawie przyjęcia do pracy. Ażeby nie ponieść fiaska na drodze do uzyskania kredytu, ważne jest ominięcie niektórych raf. Są bowiem takie rzeczy, których koniecznie należy przestrzegać w negocjacjach kredytowych z bankiem.

Dziesięć poniższych zabójczych kryteriów ma pokazać, co jest ważne w trakcie rozmowy z bankiem i jakich błędów należy bezwzględnie unikać. Wtedy również udadzą się negocjacje z pracownikiem banku.

1. Kiedy dzwoniysz do banku, ażeby uzgodnić termin rozmowy kredytowej nie należy niko- go poganiać - około pięciu dni powinno upłynąć od rozmowy telefonicznej i ustalonego terminu rozmowy. Jeżeli nalega się na wcześniejszy termin, to taka osoba postrzegana jest jako osoba chaotyczna i źle zorganizowana.

2. W oparciu o wygląd i zachowanie kredytobiorcy podejmowanych jest do 60 procent decyzji przez pracownika banku. Dotyczy to również ubrania, wyboru odpowiedniego miejsca do siedzenia, bezpośredniego kontaktu wzrokowego i uścisku dłoni.

3. Zazwyczaj przedsiębiorca jest proszony o krótkie przedstawienie swojego życiorysu. Nie należy płać się w przeszłości, ale rozciągać nastrój optymizmu z ukierunkowaniem na przyszłość.

4. Podczas gdy wnioskodawca przedstawia swoje plany, pracownik banku zastanawia się, czy ma przed sobą utalentowanego sprzedawcę i jak należy ocenić jego jakość prezentacji. Czy kupiłby coś od tego przedsiębiorcy? Nie chodzi tylko o treści, ale również o to, JAK przekonać swojego adwersarza.

5. Praktyczne przykłady ubarwiają suchą rozmowę kredytową. Przyszły przedsiębiorca musi wykazać, że pomyślał o wszelkich ewentualnościach przyszłej codzienności handlowej.

6. Rozmowa nieuchronnie przejdzie do przedmiotowego rynku i konkurencji. Oto najważniejsza zasada: Nigdy nie należy źle mówić o konkurencji! Natomiast stosowna jest konstruktywna krytyka.

7. Na pewno wskazane jest robienie notatek podczas rozmowy. Jeśli się tylko siedzi i wszystko przyjmuje, to sprawia się wrażenie osoby szybko tracącej zainteresowanie i nie zmotywowanej.

8. Grupa docelowa przyszłego przedsiębiorstwa koniecznie musi być przedstawiona obrazowo i realistycznie. Nie chodzi tylko o produkt i jak ma być sprzedawany, ale również o to, KTO ma ten produkt kupić.

9. Nigdy kredytobiorca nie może występować jako petent. Zawsze musi się czuć równorzędnym partnerem. Sprzedaje swój pomysł na biznes a pracownik banku sprzedaje swój kredyt.

10. Na koniec rozmowy konieczne jest sformułowanie konkretnego stanowiska. Kto, kiedy i z kim się skontaktuje? Jaki harmonogram i terminy muszą być spełnione? Jeśli zrezygnuje się z dokładnego uzgodnienia, to przypuszczalnie zrezygnuje się z kredytu!



Grygiel - company support

Beata Grygiel

Gwarantuje fachowe usługi dla Polonii przy rejestracji i dalszym prowadzeniu działalności gospodarczej

Twój partner w sprawach

- Księgowych
- Biurowych
- Urzędowych
- Finansowych
- Dodatków rodzinnych
- Tłumaczeń

Członek zrzeszenia dla samodzielnich księgowych (b.b.h.)

Werinherstrasse 15
81541 Muenchen

DOJAZD:
U2 Silberhornstr.;
Tramwaj 15, 25; Bus 58.

Tel. +49 (0)89 96 05 27 47
Fax. +49 (0)89 96 05 27 48
Mobil +49 (0)170 311 360 4
office@grygiel-company.com
www.grygiel-company.com

STWÓRZ FASCYNUJĄCĄ STRONĘ WWW



Staatlich geprüfte, öffentlich bestellte und allgemein beidigte Übersetzerin und Dolmetscherin für die polnische Sprache - BDÜ

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY języka polskiego i niemieckiego

Dorota Czerwinski-Gröschl

Uwierzynione tłumaczenia we wszystkich zakresach: tłumaczenia ustne, dokumenty i pisma urzędowe, świadectwa i dyplomy, formularze, wnioski itd.

Autharistr. 50, 81545 München
tel. 089/69 37 94 05, 0173/38 72 725
dorota.czg@gmx.net

Proszę o telefoniczne uzgodnienie terminu!

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY języka polskiego i niemieckiego

- wieloletnie doświadczenie
- teksty ekonomiczne, prawnicze,
- urzędowe,
- świadectwa i inne dokumenty,
- uwierzynienia
- tłumaczenia ustne

ANNA REISSIG

Auerfeldstr. 22, 81541 München
Tel./Fax 089/48 19 45
Mobil 0170/2 44 09 69
E-mail: anna.reissig@t-online.de
www.polsisch-niemiecki.com

GOBLANTE

całodobowa opieka nad osobami starszymi i gospodarstwem domowym



Goblante GbR
Isarring 17
D-82515 Wolfratshausen

T: +49(0)8171- 4 83 16 89
F: +49(0)8171- 8 18 97 31

Oferujemy pomoc w znalezieniu i zatrudnieniu profesjonalnego personelu do opieki nad osobami starszymi oraz do prowadzenia gospodarstwa domowego. Naszą ofertę dostosowujemy do indywidualnych potrzeb.

Pośredniczymy w kontaktach:

- z polskimi agencjami pracy
- osobami prowadzącymi samodzielną działalność gospodarczą

info@goblante.de

www.goblante.de

BURGER ÜBERSETZUNGEN

BEATA BURGER

Tłumacz przysięgły (język polski i niemiecki)

Członek Federalnego Związku Tłumaczy (BDÜ)

Nasza oferta - uwierzynione tłumaczenia pisemne w różnych zakresach
- tłumaczenia ustne (spotkania handlowe, konferencje, urzędy)
- kursy języka niemieckiego na różnych poziomach

Nasz adres: Westendstr. 85, 80339 München
tel.: (0 89) 50 07 31 47 lub 0151 55 93 56 80
fax : (0 89) 50 09 49 04
e-mail: beata.burger@burger-uebersetzungen.de

www.burger-uebersetzungen.de



SZKOŁA JĘZYKOWA & BIURO TŁUMACZEŃ

- kursy językowe: niemiecki, angielski, włoski, hiszpański i inne
- różnorodne formy kursów
- specjalne oferty dla firm
- tłumaczenia

NASZYM CELEM JEST ZREALIZOWANIE PAŃSTWA CELÓW!

SYCHer Sprachen Sprechen · M.A. Aneta Sych · Dachauer Straße 180 · 80992 München
www.sych-sprachdienstleistungen.de · Tel. +49 (0)89-14 90 39 58 lub +49 (0)172-7 86 94 59



POLSKI SALON FRYZJERSKI

Eugeniusz Ochmann

www.salon-ochmann.de

Landsbergerstr. 12
80339 Muenchen
tel: 089/5023146
Tram. 18 i 19 Holzapfelstr.
(przed salonem)

DLA PANI

Strzyżenie 14€

Balejage od 35€

Pasemka od 25€

DLA PANA

Strzyżenie 10€

Mycie, strzyżenie,

woda do włosów,

masaż 15€

Wiolla, Gosia, Monika, Kazimierz, Eugeniusz
Zapraszają: pn-pt 9-19, sob 9-15

Salon Fryzjerski Magda

SERDECZNIE
ZAPRASZA
PANIE
I PANÓW

od wtorku do piątku w godz. 9:30-18:00
oraz w soboty w godz. 9:30-16:00

Tel.: 089 / 260 26 202

Sendlinger Str. 46, 80331 Monachium
(blisko przystanku U-Bahn / Tram: Sendlinger Tor)

Neuralgia nerwu trójdzielnego

nierozpoznana
przyczyna bólu
twarzy

lek. stom.
Marian Znorowski

Przeszywający, napadowy ból jednej części twarzy, trwający od kilku do kilkunastu sekund, tak silny, że chory przestaje mówić, krzywi się, zamiera w bezruchu, na twarzy widać wielkie cierpienie - to charakterystyka objawu neuralgii nerwu trójdzielnego, ograniczającej się bądź do jednej lub też wszystkich trzech gałęzi V nerwu czaszkowego, występującej samoistnie lub po podrażnieniu tzw. stref spustowych (trigger points) poprzez ucisk, dotyk, podmuch wiatru, żucie, mycie zębów, mówienie. Choroba, której częstość w populacji szacuje się na 1 do 15 tysięcy, ma często charakter przewlekły, przebiega z okresami zaostrzeń i remisji, a w przypadku niewłaściwego leczenia utrwała się.

Panuje ogólne przekonanie, że przyczyna tej choroby jest nieznaną. Przypuszcza się jednak, że może ją wywołać ucisk naczyń krwionośnych, uraz, infekcja zębów czy zatok, stan zapalny toczący się w obrębie nerwu, który niszczy jego osłonkę mielinową, w rezultacie czego dochodzi do zakłócenia pracy nerwu.

Nietypowa neuralgia nerwu trójdzielnego jest rzadką formą neuralgii i stąd jest najczęściej nierozpoznana, mylona z innymi rodzajami bólu w okolicy skronio-wo-szczękowej.

Naukowcy amerykańscy wynaleźli, że zjawisko przewlekłej osteopatii polegającej na zmęczeniu kości szczękowej, przez szerokie zakresy medycyny, a w tym i stomatologii, do dnia dzisiejszego nie dostrzegane, a przynajmniej w jego oddziaływaniu na zdrowie nie brane na serio, często wywołuje bóle twarzy. Te właśnie osteolityczne nekrozy, określane przez amerykańskiego patologa, profesora Bouquot jako NICO (Neuralgia Inducing Cavitation Osteonecrosis, co oznacza: próżniowa martwica kości prowadząca do neuralgicznych bólów), zostały sformułowane jako szczególna forma osteopatii kości szczękowej, gdyż wiążą się z dolegliwościami neuralgicznymi.

Przyczyna nierozpoznania tej osteopatii leży w fakcie, że rozmiary i lokalizacja osteolizy w szczęce są wręcz niedostrzegalne na konwencjonalnych zdjęciach rentgenowskich. Niepozornym zdjęciom rentgena odpowiadają masywne areale zmniejszonej kości szczękowej.

Do rozpoznania kavitacyjnej martwicy kości szczękowej niezbędne jest obrazowanie diagnostyczne, jakie daje aparatura TAU, bazująca na zasadzie ultradźwięku. Fale ultradźwiękowe zostają skonwertowane na kolorowe impulsy, z których komputer wylicza gęstość kości, oddając jej strukturę od zieleni (zdrowa kość) do czerwieni (próżnia w kości i stadium końcowe NICO).

Degeneratywne zmiany w kości szczęki prowadzą się w swoich skutkach do dwóch aspektów. Aspekt pierwszy, to lokalna irytacja nerwów twarzy w szczególności nerwu trójdzielnego, zaś aspekt drugi, to systemowe zaburzenia ważnych organów względnie funkcji komórek przez immunomodulujące neuroprzekazniki, które można znaleźć w NICO.

Tak więc degeneratywne zapalenie kości szczękowej może prowadzić zarówno do bólów neuralgicznych twarzy, jak też

i do zaburzenia funkcji komórek czy pracy ważnych organów wrażliwych na neuroprzekazniki, co jednoznacznie wyjaśnia genezę bólów neuralgicznych.

Osteopatie opisane przez profesora Bouquot powstają często w zębodołach usuniętych zębów. Nasuwa się przypuszczenie, że impuls do ich powstania wywodzi się od pozostawionego po usunięciu zęba ogniska zapalnego.

Dla stomatologa wynikają z tego faktu bardzo ważne konsekwencje. Pierwszą konsekwencją jest rygorystyczne usunięcie ogniska zapalnego przy wrywaniu zęba. Nie dojdzie wtedy do powstania neuralgii. Drugą konsekwencją jest poszukiwanie pozostawionego ogniska zapalnego w przypadku zaistnienia bólów neuralgicznych i - co najważniejsze - usunięcie zmniejszonej kości szczęki, wtedy miną bóle neuralgiczne.

Na pytania odpowiada

Dr. Marian Znorowski

tel.: 08131/729440; 089/9579500;

praxis@znorowski.com

Lekarz
Ogólny-Internista

Feldmann Irena

Landsberger Straße 497
81241 München

Telefon: 089/88 14 89
Fax: 089/82020328
feldmann.irena@yahoo.de

STOMATOLOG

dr. medycyny dentystycznej
Katharina Juretzki

Amalienstr. 60
(przy Uniwersytecie)
80799 München

Tel.: **089/39 37 20**

Dr. Markus Winkler
Zahnarzt

Bäckergasse 11A
93059 Regensburg
Tel.: 0941 / 8 55 75

Öffnungszeiten:
Mo., Die, Do 8.00 - 19.00
Mi., Fr. 8.00 - 12.00

bez trudu
bezpośrednio do Ciebie!!!

Moje Miasto
polskie czasopismo
z dostawą do domu!

ZADZWOŃ
0871 97 46 335
lub
0163 153 00 57

. reklama polskich usług . porady . publicystyka .
. wydarzenia . kalendarium imprez .

Stomatolog

Dr. Marian Znorowski

stomatologia ogólna
stomatologia dziecięca

Am Oberanger 14
85221 Dachau

Tel.: 08131/729 440

www.znorowski.de
praxis@znorowski.com

w szczególności:

ortodoncja

implanty

profilaktyka i estetyka

ortodoncja

implanty

profilaktyka i estetyka

Akceptujemy EU tymczasową kartę ubezpieczeniową

pracujemy też w soboty | mówimy po polsku | 7 minut od S2 do praktyki

endokrynologia . chiroterapia (kręgarz) . akupunktura



Dr. med. Marian Tymiec

dr med tymiec

lekarz internista - ogólny

tel.: 089 488 493 • fax: 089 489 21 12

Steinstr. 30 • 81667 München

(S-Bahn) Rosenheimerplatz - (U-Bahn) Max-Weber-Platz

implanty to nasza pasja

Centrum
Stomatologii i Implantologii

Monachium - Giesing

Dr. Olaf I. Januszkiewicz
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München

(dojazd: U2 Silberhornstraße)

089 - 652 327 Godziny przyjęć -
tylko po wcześniejszym ustaleniu terminu

- Stomatologia zachowawcza i endodoncja
- Pedodoncja
- Periodontologia
- Stomatologia estetyczna
- Ortodoncja
- Protetyka
- Chirurgia
- Implanty
- Wybielanie

młoda entuzjastyczna kadra * doświadczeni stomatolodzy * sympatyczna atmosfera * bezstresowe leczenie zębów

Jesteś w ciąży? Rodzisz w Niemczech? Nie znasz niemieckiego?
NIE MARTW SIĘ - POMOGĘ CI!



- towarzyszę Ci i tłumaczę w czasie wizyt lekarskich,
- pomogę wybrać klinikę i załatwić formalności,
- jestem z Tobą w czasie całego porodu

Mira Czarnecka

Poród może być przyjemny!

Landsberger Str. 135, 80339 München
Tel. 089 / 46 221 363, kom. 0177 / 140 11 43
kontakt@mira-czarnecka.de, www.mira-czarnecka.de

Dr med. Norbert Karasiński
Specjalista chorób kobiecych i położnictwa

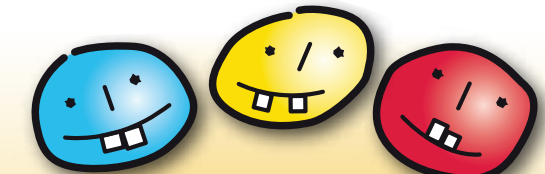
- prowadzenie ciąży - diagnostyka prenatalna
- diagnostyka i operacje piersi - USG piersi
- badanie zapobiegawcze - USG podbrzusza
- leczenie ambulatoryjne i szpitalne w swoim oddziale w Wolfart Klinik

82152 Planegg k. Monachium
Bahnhofstr. 41
tel: 089 / 859 55 59
mail: praxis.karasiński@nefkom.net

Godziny przyjęć:
pon-wt-czw 8-12 i 15-18; śr 10-14 i 15:30-19:30;
pt - dzień operacyjny (przyjęcia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu)
Dojazd: S6, kierunek Tutzing, ósma stacja od Hauptbahnhof



Wir behandeln alle Typen



Kieferorthopädin
Dr.med. dent Agnieszka Gremminger

Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München
Riem-Arcaden, Willy-Brandt-Platz 6
Poing, Alte Gruber Str. 6

Tel. 089/43 10 93 30, Fax 089/43 10 93 32
Tel. 089/43 1 43 73
Tel. 08121/9 95 90 55

info@dr-gremminger.de www.dr-gremminger.de

**Logopädie im Münchner Osten
Terapia mowy**



Terapia wszystkich zaburzeń mowy u dzieci (także przy wielojęzyczności), jak również neurologicznych zaburzeń mowy u dorosłych (Afazja, Dysartria).

TERAPIA MOŻE ODBYWAĆ SIĘ PO POLSKU
Przyjmujemy pacjentów prywatnych oraz ubezpieczonych we wszystkich kasach chorych

Nasz gabinet znajduje się w Kirchtruderingu/am Moosfeld w pobliżu Messestadt Riem

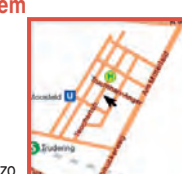
DOJAZD:

- U2 - kierunek Messestadt Ost - stacja Moosfeld
- S4 - kierunek Ebersberg - stacja Trudering
- autobus nr 139 z Messestadt Riem - przystanek Truchthari-Anger

Od wszystkich przystanków i stacji 3-5 min. pieszo

Anna Machowski
Renate Fischer

Teuchterstr. 28, 81829 München
Tel.: 089-189 042 09
Mobil: +49-(0) 179 676 32 72
sprachtherapie_machowski@yahoo.de



Transport

- przeprowadzki
- usługi transportowe w De i Pl
- przewóz mebli na terenie De (także Pl)
- jeździmy z De w każdy rejon Polski
- ładujemy w całych Niemczech i Polsce (zał. Stuttgart, Monachium, Kalsruhe, Berlin, Norymberga - całe Niemcy)
- co tydzień atrakcyjne ceny (także z Polski - cały kraj - co tydzień)

Wystawiamy faktury vat
Posiadamy numer europejski Pl

tel. +49 (0) 15778744100
tel. +49 (0) 1774836100
tel. +48 514018969

Szansa dla samotnych

PROMOCJA z okazji 15. lecia
dla Pań 50€
dla Panów od 100€

POLSKO-NIEMIECKIE

Biuro Partnersko-Matrymanialne
z 15-letnim doświadczeniem i dużymi sukcesami

- * Pomaga Nawiązać Znajomości
- * Poznać Ciekawych Ludzi
- * Zawrzeć Przyjaźń lub Matrimonia

Pragniesz zmienić swoje życie, odnaleźć partnera/partnerkę, o którym zawsze marzyłeś, nie czekaj na przypadek, pomóż swojemu szczęściu i przekonaj się, jak satysfakcjonujący jest prawdziwy par, że naprawdę warto!

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!
TEL. 089-326 00 321
089-326 00 322

Nasza dewiza:
*Uczciwość - Dyskrecja
- Profesjonalizm - Skuteczność*



Ogłaszamy nabór kandydatek do konkursu Wyborów **"MISS POLONIA in Deutschland 2012"**

Warunki uczestnictwa:
w listopadzie 2012 ukończone 18 i nieprzekroczone 25 lat, panna oraz stałe zameldowanie w Niemczech. Obywatelstwo polskie nie jest wymagane. Kandydatka nie powinna mieć w widocznych miejscach tatuaży.

Podanie wraz z kilkoma zdjęciami (portretowe, całej sylwetki oraz w stroju kąpielowym) wysłać na adres:

GS Agentur
Sperberstr. 56
D-33604 Bielefeld

Na uczestniczki finałów czekają jak co roku cenne nagrody!

Więcej informacji na stronie internetowej:
www.miss-polonia-deutschland.de

Dr. MU Debrecen **Zsuzsanna Linde-Krakowsky**



Viebigplatz 4, 80686 München
tel. 089/573 356; fax 089/578 942

- Hautärztin
- Allergologie
- Venerologie
- Laserchirurgische Behandlung
- Ästhetisch-kosmetische Medizin

Wtorek 9.00-14.00
Czwartek 9.00-14.00
Piątek 9.00-14.00

MÓWIMY PO POLSKU

www.dr-linde.de
DŁUGOLETNE DOŚWIADCZENIE W DEPIŁACJI LASEROWEJ



Dr med. Jacek Czernicki
specjalista ortopeda - medycyna sportowa

Dr med. Barbara Czernicki
lek.ogólny (domowy) - medycyna sportowa

- wszystkie kasy chorych
- Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego NFZ
- wizyty prywatne

Lindwurmstr. 75 • am Goetheplatz (U3, U6) Bus 58
80337 München / Monachium

www.ortopeda.de Tel.: +49 89 532 523

KOLPORTAŻ PRASY POLSKIEJ NA TERENIE EUROPY ZACHODNIEJ



SPRZEDAŻ HURTOWA
030-77391863

PRENUMERATA
030-77391864

www.prasa-polska.com

USŁUGI KURIERSKIE DO 1 TONY Z BELGII, HOLANDII I NIEMIEC DO POLSKI

Kancelaria Adwokacka

Zakres możliwych porad prawnych:

- Doradztwo w zakresie prawa pracy
- Rejestracja działalności gospodarczej
- Zakładanie spółek cywilnych oraz kapitałowych
- Sprawdzanie i opracowywanie wszelkich typów umów gospodarczych i prywatnych
- Dochodzenie wierzytelności pozasądowo oraz sądowo
- Obrona przy wykroczeniach i w sprawach karnych

Olaf Groborz

Donnersbergerstraße 46, 80634 München
S-Bahn Donnersbergerbrücke U1 Rotkreuzplatz

Tel.: 0 89/13 95 83 72 Fax.: 0 89/13 95 83 73 Email: olaf.groborz@gmx.de



KĄCIK PIĘKNOŚCI
www.orlandowho.com

KĄCIK PIĘKNOŚCI

Witam
moi drodzy
po trochę mokrym
i zimnym lecie.

Już dawno
nie widziałem
tyle deszczu
jak tego roku,
a na basenie byłem
jedynie dwa razy,
no ale cóż,
to pewnie
jest też i KARMA,
którą sobie sami
przywołałiśmy.
Myślę,
że natura
odpłaca się
nam za brak
respektu
do niej
i niszczenie
powoli ziemi
i jej ochronnej
warstwy
ozonowej,
co w konsekwencji
powoduje
powodzie, pożary
i pomieszenie pór roku.



Ana Valescu - Top Model

W moim artykule naturalnie
nie chcę się zajmować
polityką
czy też geologią,
ale KARMA.

Każda kultura, każda religia
uczy nas o konsekwencjach
złego albo dobrego zachowania.
My jako ludzie jesteśmy częścią natury,
no naturalnie jak ona skazani
jesteśmy na to co nas spotyka. Przecież
to my często używamy powiedzenia:
„jeszcze KARMA cię dopadnie”.
Czy tak naprawdę zdajemy sobie sprawę
z tego co to jest KARMA? Czy staramy
się wszystko robić aby nasza karma

była pozytywna? Albo staramy się sami
niszczyć? O tym właśnie chcę napisać.
Nasza skóra jest dokładnym zwierciadłem
tego co jemy, co pijemy, jaki tryb
życia prowadzimy. Kosmetyki tylko

pomagają nam aby te elementy nie
powodowały zbyt dużo szkód, jednak
najważniejsza jest KARMA – kosmiczne
zasady które powodują, że nasza skóra
jest ładna albo nie.

Ładna albo zła skóra
nie jest
ani przeznaczeniem
albo po prostu
przypadkiem,
jest odzwierciedleniem
jak my żyjemy.

Podam wam, moi drodzy
kilka punktów, na które trzeba
bardzo uważać,
aby nasza skóra
zawsze wyglądała
ładnie i świeżo.

1 Kto ma duże pory powinien przywiązywać większą wagę do głębiej oczyszczającego skórę działania, które naprawdę oczyszcza ją głębiej od środka. Po każdym oczyszczeniu powinno się używać również toniku do twarzy, który działa przeciw bakteryjnie i dostarcza wielu minerałów.

Dwa razy w tygodniu jest także ważne używanie pillingu i specjalnego kremu zwężającego pory.

2 Stres jest jednym z największych wrogów skóry. Naukowcy udowodnili, że podwyższony poziom hormonalnego stresu, obniża w naszym ciele produkcję naturalnych antybiotyków, które zwalczają małe stany zapalne, przez to naturalnie wychodzą pryszcze i zapalenia skóry. Kto żyje w permanentnym stresie jest bardzo podatny na niezdrowe odżywianie się, braki snu, palenie jak i nadużywanie alkoholu. To wszystko przeszkadza w regeneracji skóry.

3 Przy nie wyjaśnionym uwidocznieniu się małych naczynek krwionośnych na powierzchni skóry nie powinno się spożywać kawy, czarnej herbaty czy alkoholu. Również sauny różnego rodzaju powodują poszerzenie się naczynek krwionośnych i ich pękanie; przy bardzo niskich temperaturach bardzo ważne jest używanie kremów ochronnych.



Anna Maria Kroegerer - Star Model

4 Niebieskie oczy od taty, pełne usta od mamy i zmarszczki na czole.

Kto tylko obejrzy
dokładnie twarz
swoich rodziców
będzie wiedzieć
gdzie pojawią się
pierwsze zmarszczki
i jak z wiekiem
będą zmieniać się oczy.

Przed tą genetyczną karmą nie można uciec! Ale można ją trochę opóźnić lub złagodzić jej skutki. Do tego nie trzeba zacząć używać całego świata kosmetyków przeciwko starzeniu się, ale tylko dobrze dobranego kremu, który pomaga w regenerowaniu się naszego kolagenu, taki krem musi zawierać Peptidy. Są to krótko łańcuchowe białka, które uspakajają zewnętrzną powierzchnię mimicznych mięśni i grają rolę w pracy tak zwanych neuromodulatorów.

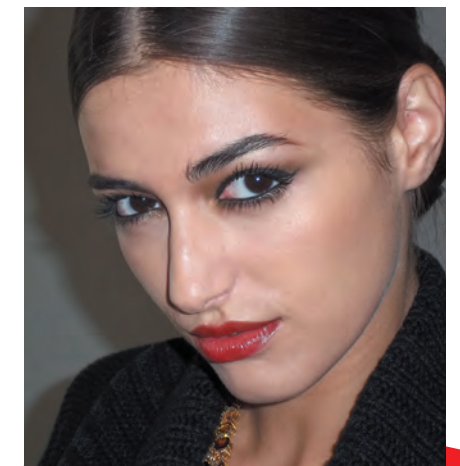
5 Zmiana pewnych rytuałów. Kto z rana często budzi się ze spuchniętymi oczami wcale nie oznacza, że spał za krótko. Wręcz przeciwnie, może było nawet za dużo snu. Przez długie spanie albo leżenie, płyny znajdujące się pod skórą na powiekach, mogą się zbierać i układać w jednym miejscu, co tworzy tak zwane worki pod, albo nad oczami. Czasami trochę mniej snu jest tym rozwiązaniem.

6 Naturalnie, że makijażem, kremem brązującym lub oboma, można poprawić wygląd twarzy i spowodować że będzie wyglądać świeżo. Ale przed łapaniem od razu za produkty do makijażu, może lepiej jest wyjść na krótki spacer, co najlepiej skórze dostarczy wilgoci i tlenu. Nawet tylko 20 min spaceru dziennie robi dużą różnicę.

7 Często problem karmy leży również w złym dobraniu kosmetyków, mimo że używacie kremów i toników w dalszym ciągu skóra daje poczucie suchej czy ponaciąganej. Jest to problem kremu? Po prostu spróbujcie same dojść co jest przyczyną, odstawcie wszystko na parę dni, używajcie tylko toniku bezalkoholowego do twarzy, przez kilka dni nie czyście twarzy żadnymi produktami tylko wodą i na pewno dojdziecie do sedna waszego problemu.

8 Kto ma ciągle suche usta naturalnie sięga po krem do ust, ale po pewnym czasie można zauważyć, że im więcej się tych produktów używa tym wydają się one suchsze. To nie jest wina naszego balsamu, my po prostu przyzwyczajamy się do uczucia na ustach, które pozostawia ten balsam i naturalnym ruchem go non stop zlizujemy, dlatego też: nakładamy nasz balsam tylko na zewnętrzną linię ust, co zapobiega uczuciu napiętej skóry i spowoduje, że przestaniecie go ciągle zlizywać.

9 Nasze ciało, tak i nasza twarz uwielbia być dotykana, proszę uciekać od ciężkich kremów na noc, najlepiej wziąć trochę lekkiego kremu na ręce wieczorem przed spaniem albo w czasie oglądania telewizji, wolnymi ruchami wmasowywać go. Taki codzienny masaż spowoduje to że skóra będzie ujędrniona i mięśnie twarzy będą zrelaksowane. Również płyny które znajdują się pod skórą będą równomiernie rozprowadzane, a to często powoduje również polepszenie kształtu twarzy.



Make Up na jesień 2012

A najważniejsze w tym wszystkim jest to aby swoją twarz kochać i samej albo samemu sobie się podobać. Nie każdy ma twarz Angeliny Jolie albo Brada Pita, bądźcie zadowoleni z tego co macie i wyciągajcie z tego co najlepsze. Proszę również nie zapominać o nawilżaniu twarzy po kąpieli słonecznej no i naturalnie o kremach z ochroniaczem przed wyjściem na słońce, a na pewno będziecie kreować pozytywną KARME na przyszłość i skóra będzie wam za to wdzięczna.

Pozdrowienia ☺ Wasz Orlando

Reiseagentur BAVARIA

Inh. Dominika Hilger

Einsteinstrasse 157

81675 Monachium

tel. 089-411 89 286

info@reiseagentur-bavaria.de

www.reiseagentur-bavaria.de



Polskojęzyczny
Przewodnik
po Monachium
i Bawarii

Cena: **12.95 EUR**
Ilość stron: 108

Sprzedaż wysyłkowa

zamówienia prosimy kierować na adres:
info@reiseagentur-bavaria.de
Przewodnik można też zakupić
w naszej Agencji Turystycznej BAVARIA.



BILETY LOTNICZE I AUTOKAROWE

- połączenia lotnicze do wszystkich krajów świata LOT, Lufthansa, Condor, itd.
- bezpłatne rezerwacje
- połączenia autokarowe do Polski – Biacomex Transport, Sindbad, Orland, Touring...

NASZE USŁUGI

- organizacja pobytów
- obsługa spotkań biznesowych
- transfery i limuzyny
- wynajem samochodów
- rezerwacja miejsc hotelowych
- przewodnicy – Monachium
- Incentive - Event – Incoming

OFERTY TURYSTYCZNE

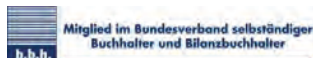
- Neckermann, TUI, Alltours, GTI, AIDA, Costa, Thomas Cook, LMX, 1-2-FLY, FTI, Marco Polo i wiele innych
- last minute
- wyjazdy do Polski
- wycieczki jednodniowe



MOJA KSIĘGOWOŚĆ JEST W DOBRYCH RĘKACH

Büro · Buchhaltung · Lohnbuchhaltung

- księgowanie bieżących operacji gospodarczych
- nadzór dłużników i wierzycieli
- sortowanie i porządkowanie dokumentów księgowych
- wsparcie przy bieżących postępowaniach firmowych
- nadzór terminów świadczeń podatkowych
- przygotowanie dokumentów, ułatwiających wszelkie decyzje przedsiębiorcze
- pomoc w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w Niemczech



80336 München Paul-Heyse-Str. 6 T: 089 / 322 123 78 F: 089 / 322 123 79



POLONIA WZMOCNIONA PRZED NOWYM SEZONEM

Piotr Sowada



W imieniu zawodników i członków stowarzyszenia zapraszam na mecze polskiej reprezentacji piłkarskiej z Bawarii! Zachęcam także do odwiedzenia strony internetowej klubu, gdzie znajduje się więcej zdjęć i informacji, np. w zakładce "Kadra" można na mapie sprawdzić z jakiej części Polski pochodzą zawodnicy Polonii. Adres strony: www.poloniamonachium.de

Terminarz jesień 2012

Klasa okręgowa

Data	Godz.	Przeciwnik	
26.08.2012	11:00	Münchener Sp.VG.	W
02.09.2012	15:00	TSV Turnerbund München	D
09.09.2012	14:30	SVN München	W
16.09.2012	14:30	SC Bajuwaren M.	W
23.09.2012	15:00	SpVgg 1906 Haidhausen II	D
30.09.2012	14:30	FC Wacker München	W
07.10.2012	15:00	FC Perlach München II	D
14.10.2012	10:45	SV Schwarz/Weiß M.	W
21.10.2012	15:00	FC Dreistern NT I	D
24.10.2012	19:00	FC Bosna H. München	D
28.10.2012	11:00	SC München	W
04.11.2012	15:00	Fortuna Unterhaching	D
11.11.2012	10:45	FC Hellas München	W
18.11.2012	14:30	FC Bosna H. München	W
25.11.2012	15:00	Münchener Sp.VG.	D

Rozpoczyna się siódmy sezon znanej już na bawarskich boiskach Polonii Monachium. W poprzednim sezonie celem drużyny było ogranie się w klasie okręgowej i utrzymanie w lidze. Cel postawiony poprzedniemu trenerowi, Januszowi Stankowskiemu został osiągnięty, choć ósme miejsce i sporo niepotrzebnych remisów pozostało niedosyt. Nowy trener, Zdzisław Winiarski już w latach 2008-2011 prowadził drużynę, wprowadzając ją w trzy lata z klasy B do klasy A i do okręgówki. Też tym razem „Zdzichu” wysoko postawił poprzeczkę przed sobą i drużyną, obierając kurs na pierwszą trojkę po rundzie jesiennej.

Od 2012 roku działalność stowarzyszenia jest współfinansowana ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania "Współpraca z Polonią i Polakami za granicą". Drugi rok z rzędu bowiem klub otrzymał dotację od stowarzyszenia Wspólnota Polska. W dalszym ciągu głównym sponsorem zespołu jest firma BBL Service, której logo już od rundy wiosennej widnieje na koszulkach pierwszej drużyny. Jednocześnie udało się przedłużyć współpracę z większością z dotychczasowych sponsorów.

Latem do drużyny przyłączyło się kilku wartościowych zawodników. Jednocześnie udało się zatrzymać większość dotychczasowych filarów drużyny, dzięki czemu kadra jest szersza i znacznie silniejsza niż przed rokiem. Szczególnie siła ofensywy robi wrażenie. W pięciu dotychczasowych meczach przygotowujących do sezonu Polonia zdobyła aż trzydzieści bramek.

W rozbudowie znajduje się nie tylko drużyna, ale też zaplecze klubu. W lipcu pełną parą ruszyła dawno oczekiwana budowa na obiektach, z których korzysta Polonia. Nowy budynek klubu DJK Sportbund München-Ost, od którego Polacy podbijają boiska ma być oddany do użytku we wrześniu 2013 roku. Poza biurami i ośmioma szatniami, zaplanowana jest także nowa restauracja.

Również finansowo i organizacyjnie klub się stopniowo rozwija. Przed nowym sezonem udało się pozyskać dwóch nowych, dużych sponsorów. Jednym z nich została spółka Boetronic GmbH, renomowana firma działająca na rynku pracy. Znaczną część pracowników filii tej firmy z Monachium stanowią Polacy, pracujący w dużych niemieckich zakładach produkcyjnych, w tym kilku zawodników Polonii.

Polonia osiągnęła w tym sezonie kolejny świetny wynik. Nowa, powołana do życia w tym roku drużyna oldbojów (wiek 32 lata i starsi) na pięć kolejek przed końcem rozgrywek zapewniła sobie awans do klasy okręgowej. To nie pierwszy sukces tych zawodników na bawarskich boiskach. Jako założyciele Polonii mieli oni duży udział w dotychczasowych awansach pierwszej drużyny w 2007, 2009 oraz w 2011 roku, z którą przegodę zaczęli w najniższej lidze, klasie C.

Senioren A (drużyna oldbojów od 32 lat)

Data	Godz.	Przeciwnik	
13.09.2012	19:00	SpFrd Harteck	W
19.09.2012	19:15	SpVgg Höhenkirchen	D
24.09.2012	19:15	SV Eching	D
01.10.2012	18:00	MSV/Bajuwaren/Schlöss	D
11.10.2012	19:00	SV Maccabi	W

Szukamy nowych zawodników do pierwszego zespołu z klasy okręgowej (rocznik 1993 i starsi) do drużyny Seniorów A (rocznik 1980 i starsi).

Przyłącz się do nas!

Kontakt: Trener Zdzisław Winiarski
Telefon: 0176 103 76 869

Kontakt: **Piotr Sowada**. Telefon: **0175 35 23 207**
Więcej informacji: www.poloniamonachium.de

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania "Współpraca z Polonią i Polakami za granicą".

ZA WSPARCIE DZIĘKUJEMY:





Twój specjalista w sprawach ekonomicznej optymalizacji oprogramowania

Czym jest optymalizacja oprogramowania?

W czasach nieustannych podwyżek cen paliw optymalizacja oprogramowania spalania dla silników TDI benzynowych i diesli zyskuje coraz ważniejszą pozycję. Na pierwszy plan wysuwa się tutaj nie poprawienie osiągów, ale zmniejszenie zużycia paliwa.

Przy optymalizacji oprogramowania w module ECM różne parametry, jak np. ilość paliwa, moment zapłonowy oraz ciśnienie w tłokach, są analizowane i ustawiane optymalne.

Wydajność silnika dzięki takiej zmianie jest tak modyfikowana, że zużycie paliwa może być mniejsze nawet o 20%. Poprzez niewielką zmianę momentu obrotowego możliwa staje się jazda na niższych obrotach. Jazda przy obniżonych obrotach daje możliwość obniżenia zużycia paliwa.

Kiedy opłaca się użycie optymalizacji oprogramowania?

Zasadniczo jest to opłacalne dla każdego, kto w roku przejeżdża wiele kilometrów.

Z reguły możliwe oszczędności sięgają 10 do 20 procent, w zależności od pojazdu i sposobu jazdy.

Oszczędność paliwa

- Samochody osobowe – do 2 litrów na 100 km
- Samochody ciężarowe – 2,5 do 3 litrów na 100 km
- Traktory – do 14 procent

- Do 35% więcej wydajności
- Niższe zużycie paliwa
- Optymalizacja zużycia
- Oprogramowanie sprawdzone w punktach serwisowych
- Dopasowanie oprogramowania do klienta
- Długoletnie doświadczenie w optymalizacji oprogramowania
- Gwarancja na samochody osobowe i ciężarowe

DE.KO. – Softwareoptimierung

Alfons-Bayerer-Strasse 27 • 93049 Regensburg
Telefon: +49 941 30767747 • Mobil: +49 170 9449666
info@deko-softwareoptimierung.de



www.deko-softwareoptimierung.de

Oszczędność paliwa
dzięki ekonomicznej
optymalizacji oprogramowania!

Kiedy opłaca się użycie optymalizacji oprogramowania?

Zasadniczo jest to opłacalne dla każdego, kto w roku przejeżdża wiele kilometrów. Z reguły możliwe oszczędności sięgają 10 do 20 procent, w zależności od pojazdu i sposobu jazdy.



Nauka jazdy

Perlacherstr. 67
81539 München
Giesing



FAHRSCHULE BATYRA

tel.: 089 69 77 73 74
Mobil: 0176 210 412 79
www.fahrschule-batyra.de
prawo jazdy również w j. polskim w kategoriach:
B - BE - C1 - C1E - C - CE



Warsztat Elektromechaniki

- ◆ Diagnostyka
- ◆ Naprawy
- ◆ Instalacje gazowe od 990€

Bodenseestr 222
81243 München Neuaubing
Tel. 089 26214696
Mobil 0176 2291 8048

Socrates
informacja i rezerwacja miejsc:
Monachium (+49)(89) 6493688
Kraków (+48)(12) 6550462
(+49) 1603215960 (+48) 601398714

międzynarodowy transport osób



www.socrates.pl socrates@socrates.pl

SERWIS KOMPUTEROWY

NA ŻYCZENIE:
WIZYTY
DOMOWE!

KOMPUTERY • SIECI • INTERNET

NAPRAWA I PRZEGŁĄDY KOMPUTERÓW • INSTALACJA I AKTUALIZACJA OPROGRAMOWANIA • OCHRONA DANYCH • ZABEZPIECZENIE PRZED WIRUSAMI • KONFIGURACJA KOMPUTERÓW I DRAKAREK • SIEĆ KABLOWA I BEZPRZEWODOWA • KONSULTACJE • ZAKUPY SPRZĘTU



<http://tc-it.de>

PROJEKTOWANIE STRON INTERNETOWYCH

OBSŁUGA INFORMATYCZNA MAŁYCH FIRM,
GABINETÓW LEKARSKICH I KANCELARIÍ

TC IT Service, inż. Tomasz Czarnecki, tel. 089/46221363, 0178/3533092, e-mail: service@tc-it.de

HEIZUNG | SANITÄR | LÜFTUNG | SOLAR | BRENNER-SERVICE

GdBR Meisterbetrieb

Altmann – Knutelski

Naupliastr. 63 81547 München
Tel.: 089/69398749
Fax: 089/69398750
Mobil: 0163 7665261/62
E-mail: firma@aku-gdbr.de

MÓWIMY PO POLSKU

WYKONUJEMY USŁUGI RÓWNIEŻ NA TERENIE POLSKI

AUTO
MAX
Daniel Mazur

Orleansstr. 70
81667 München
Tel. 089 54 24 37 33
Mobil 0 179 11 66 204

KREDYTY
NA ZAKUP SAMOCHODÓW

Dokumenty potrzebne do otrzymania kredytu:

- Dowód osobisty lub paszport
- Karta do bakomatu
- Firmy: Gewerbe Anmeldung (min. 1 rok)
- BWA od księgowego za ostatni rok

od 2000 do 35000



AUTO HOLOWANIE PRZEWÓZ TOWARÓW

- Przewóz samochodów po całej Europie NIEMCY-POLSKA-EUROPA
- Sprowadzanie samochodów zza granicy
- Fachowa naprawa aut



tel. +48 7 9 4 6 0 2 9 1 8

tel. +49 1 5 7 3 4 6 6 7 2 5 6

TEKST I ZDJĘCIA

Sebastian Wieczorek

We wrześniu
i październiku
wszystko
na Węgrzech
kręci się
wokół wina

do węgierskich
potraw
i win
słuchamy
muzyki cygańskiej



Budapeszt
to jedno
z piękniejszych miast
Europy



Węgry posiadają największy areał winnic
w Europie Wschodniej

W I N O B R A N I E N A W Ę G R Z E C H

na tych terenach sięgają XI wieku. Miejscowi winiarze najczęściej energii poświęcają na komponowanie Byczej Krwi. Biorąc pod uwagę kilkusetletnią tradycję

egerskiego w czasie najazdu tureckiego. Podczas oblężenia zamku w Egerze, w roku 1552, gdy obrońcy zaczęli wyglądać na bardzo zmęczonych, dowódca zamku István Dobó kazał poić ich czerwonym winem. Wino ściekało po wąsach i brodach obrońców na ich zbroje. Turcy widząc to zaczęli opowiadać, iż jest to bycza krew, którą piją obrońcy by dodawała im siły. Według legendy to właśnie dlatego udało się obrońcom zamek przed tureckim najeźdźcą.

we wrześniu warto
zatrzymać się
na jednym z licznych
festiwali wina i szampana

sposobu przygotowywania tego szlachetnego trunku, w 1997 roku Gmina Miasta Eger zawarła zasady jego produkcji w tzw. Kodeksie Byczej Krwi („Bikavér Kódex”). Istnieje wiele legend mówiących o tym słynnym węgierskim winie. Jedną z nich przywołuje historię pewnego pustelnika żyjącego na górze Eged w pobliżu Egeru. Tym pustelnikiem był święty Egyed, który zginął śmiercią męczeńską z rąk pogan. Jego krew wsiąknęła w zbocze góry, a wino produkowane z winogron rosnących na jego zboczu jest gęste niczym krew męczennika. Wino to zasmakowało także dzielny turecki bej, który pijąc je nie wahali się złać surowego prawa muzułmańskiego. Druga legenda mówi o obrońcach zamku

Jednym z najważniejszych wydarzeń w węgierskim kalendarzu jest wrześniowy Międzynarodowy Festiwal Wina i Szampana w Budapeszcie. Jest to największe spotkanie przedstawicieli branży winiarskiej, uatrakcyjnione dodatkowo licznymi imprezami kulturalnymi, koncertami i paradą wszystkich związanych z tą branżą. Na tarasie widokowym Zamku Budańskiego odbędzie się Jarmark i Wystawa Wina, winiarze zaprezentują swoje wyroby publiczności. Wysłuchać będzie można wykładów Akademii Wina połączonych z degustacją. Tradycyjna już parada winiarzy przejdzie przez Most Łańcuchowy na Wzgórze Zamkowe, a w Reducie Peszteńskiej odbędą się specjalne na tę okazję koncerty. Podczas Gali „Wina i Smaki” najświetniejsze restauracje zaprezentują gastronomiczne specjalności i wina.

z Monachium do Budapesztu

najtaniej dostać się można autokarem.

Podróż trwa 10 godzin,
a najtańszy bilet tam i z powrotem
kosztuje 108 €.

Bilety można nabyć w monachijskim

Biurze Podróży SINDBAD
Arnulfstr.20
tel. 089/55077757

Winobranie na Węgrzech rozpoczęte!

Węgierskie wina mają długą tradycję. Historia niektórych regionów winiarskich, chociażby regionu Tokaju, sięga aż 290 roku naszej ery. Na Węgrzech znajdują się 22 regiony winiarskie. Liczne węgierskie wina zdobywają nagrody na konkursach międzynarodowych. Zarówno Węgrzy jak i cudzoziemcy coraz częściej specjalnie wyruszają w podróż, by osobiście poznać regiony produkcji wina i odwiedzić piwniczki winne. Każdy region posiada swój szczególny rodzaj wina, jak na przykład Egri Bikavér z Egeru, Badacsony Szürkebarát z okolic Balatonu czy też Ezerjó z Mór.

We wrześniu na wędrowki winiarskie można wyruszyć nad Balaton i połączyć kąpiele w największym jeziorze Europy Środkowej z degustacją wyśmienitych win. Długą tradycję ma trwający do połowy września Festiwal Wina w Balatonfüred. Właściciele winnic wzdłuż pięknej promenady miasta rozstawiają namioty i przez cały czas oczekują na gości zapraszając ich do degustacji aromatycznych win. Odbywające się we wrześniu w Badacsony nad Balatonem Święto Winobrania kusi licznymi festynami i paradami. Wino jest ściśle związane ze śpiewem, a bogactwo pieśni śpiewanych przy winie jest niewyczerpane. Szczególną atrakcją jest Europejski Festiwal Pieśni Biesiadnych, który odbędzie się w regionie Villány-Siklós zwanym „Toskanią Węgier”. Region winiarski Egeru to oczywiście kolebka najslawniejszego węgierskiego czerwonego wina Egri Bikavér (Egerska Bycza Krew). Początki uprawy winorośli

Węgry - kraj papryki,
wina i termalnych źródeł.

Coraz częściej i chętniej
odwiedzany
przez Polaków,

wciąż kryje wiele tajemnic.

Bogata kultura, wspaniała kuchnia,
malownicze miasteczka,

cenne zabytki

i przysłowiowa

przyjaźń polsko-węgierska

tworzą idealną

atmosferę wypoczynku.

Węgry to kraina słońca i wina. Tu można skorzystać z unikatowych na świecie leczniczych wód termalnych. Położone wśród malowniczych wzgórz największe w Europie Środkowej jezioro Balaton zachęca do wypoczynku, a tętniący życiem przepiękny Budapeszt dostarczy nawet najwybredniejszym gościom wiele niezapomnianych wrażeń. Wszystkim atrakcjom zaś doda pikanterii wspaniała węgierska kuchnia i oczywiście tutejsze wino.

„Nie ma wina nad węgryzna!” - słynne staropolskie przysłowie jest ciągle aktualne. We wrześniu wszystko na Węgrzech kręci się wokół wina. Trasy winiarskie dają możliwość przyjrzenia się produkcji win, poznania muzeów wina oraz degustacji. A liczne święta i festiwale zapraszają turystów do wspólnego winobrania i świętowania i do wspólnego picia wina.



- codzienne połączenia autokarowe do Polski
- największa flota autokarów turystycznych w Polsce
- bilety autokarowe do 233 miast w Polsce i Europie
- wynajem autokarów
- bilety lotnicze
- zwiedzanie Monachium - Sightseeing
- wycieczki jednodniowe - Bawaria i Austria
- wyjazdy na imprezy sportowe

ZAPRASZAMY DO NASZEGO BIURA

HBF - Hauptbahnhof

Arnulfstr. 20 • 80335 München

☎ 089/54 54 89 89

☎ 089/55 07 77 57

E-Mail: muenchen@sindbad-gmbh.de



BAWARIA

14.09.2012	18.00	Brydź towarzyski i sportowy w Klubie Brydżowym przy Stowarzyszeniu Polsko-Niemieckim „LECH” e.V. Miejsce: Dominikuszentrum, Hildegard-von-Bringen-Anger 1-3, Monachium. Info: Jadwiga Suchocka, tel.: 089/ 201 12 70, http://www.bezatu.de Kolejne spotkanie: 28.09.2012
21.09.2012	18.00	Final VIII Polsko-Niemieckiego Konkursu Piosenki. Miejsce: sala Anton-Fingerle-Bildungszentrum, Schlierseestr.47, Monachium
22.09.2012	18.00	Koncert Galowy XVII Polsko-Niemieckiego Festiwalu Kultury Razem we Wspólnej Europie Monachium 2012. Miejsce: sala Anton-Fingerle-Bildungszentrum, Schlierseestr.47, Monachium
28.09.2012	19.30	Koncert niemiecko-polskiej wokalistki Anny Novej „eMIGRACION” w ramach projektu muzycznego promującego dwujęzyczny album. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34, Norymberga. Bilety: 10€.
04.10.2012	20.00	W ramach projektu PolenAllergie koncert Bester Quartet (w składzie: Jarosław Bester, Jarosław Tyrąła, Oleg Dyyal, Mikołaj Pospieszalski), wykonującego fuzję muzyki jazzowej i klezmerskiej. Miejsce: Festsaal im Künstlerhaus, Königstrasse 93, Norymberga. Bilety: przedsprzedaż 11,56€, w dniu koncertu 13€. www.pollenallergie.de
05.10.2012	20.00	W ramach projektu PolenAllergie koncert Camero Cat (w składzie: Julia Renczyńska, Ksawery Renczyński, Kuba Dobrowolski, Alicja Margolin, Mateusz Kolankowski Grzegorz Fieber) wykonującego alternatywny pop. Miejsce: Festsaal im Künstlerhaus, Königstrasse 93, Norymberga. Bilety: przedsprzedaż 11,56€, w dniu koncertu 13€. www.pollenallergie.de
06.10.2012	20.00	W ramach projektu PolenAllergie koncert Acoustic Guitar Kollektiv (w składzie: Jarosław Dzień, Marcin Hilarowicz, Sławomir Pogoda), znakomitego trio gitarowego. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34, Norymberga. Bilety: przedsprzedaż 8,26€, w dniu koncertu 10€. www.pollenallergie.de
12.10.2012	21.00	W ramach projektu PolenAllergie wystąpi Jacaszek – prezentując połączenie muzyki elektronicznej i kameralnej. Miejsce: Neue Museum Nürnberg. Bilety: w przedsprzedaży 11,70€, w dniu koncertu 13€. www.pollenallergie.de
13.10.2012	20.00	W ramach projektu PolenAllergie koncert Don't Ask Smingus (w składzie: David Molus, Tomek Zapala, Thym Chale, Chris Bodzono, Jarek Wyka) wykonującego utwory bluesowo-rockowe z silnymi elementami muzyki folkowej. Miejsce: : Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34, Norymberga. Bilety: przedsprzedaż 8,26€, w dniu koncertu 10€. www.pollenallergie.de

BADENIA
WIRTEMBERGIA

12.09.2012	19.30	Wieczór wspomnień poświęcony polskiej laureatce Nagrody Nobla Wisławie Szymborskiej. Z udziałem Manfreda Macka (Niemiecko-Polski Instytut, Darmstadt). Miejsce: Biblioteka Miejska, Mailänder Platz 1, 70173 Stuttgart. Bilety: 5,-/3,-/€.....
30.09.2012	18.00	Wieczór kabaretowy z udziałem Artura Andrusa, któremu towarzyszyć będą pianista Wojciech Stec i kontrabasista Łukasz Borowiecki. Miejsce: restauracja Akropolis, Baumeisterstr. 18, Karlsruhe. Bilety: 22€. Organizator: „Polonia” Forum Kultury Polskiej T.z.

Z a l e c a m y s p r a w d z a n i e t e r m i n ó w u o r g a n i z a t o r a . Red. MM

A. Hekiart

Kącik muzyczny

*Poradnik dla przyszłych gwiazd,
czyli jak zostać
zauważonym na castingach wszelkich.*



Drodzy wokaliści,

dziś przestrogi, co byście wchodząc do sali przesłuchań nie byli od razu na spalonym! Jest kilka stwierdzeń, które większość z Was używa, jeśli nie powiedzieć nadużywa, w obecności jurorów. Nie przynoszą one żadnych korzyści, a wręcz lekko pogarszają już i tak niezbyt fortunną dla Was sytuację. Hasła absolutnie zakazane to:

1. „Jestem chora, boli mnie gardło, mam gorączkę...” w tych okolicznościach chce się odpowiedzieć: „Dziecko, to co Ty tu robisz? Zmykaj do domu i to ekspresem! Castingów ci u nas dostatek – wyzdrowiej i wpadnij do innego miasta”. Przeciez i tak nie pokażesz swoich umiejętności najlepiej.

Agnieszka Hekiart

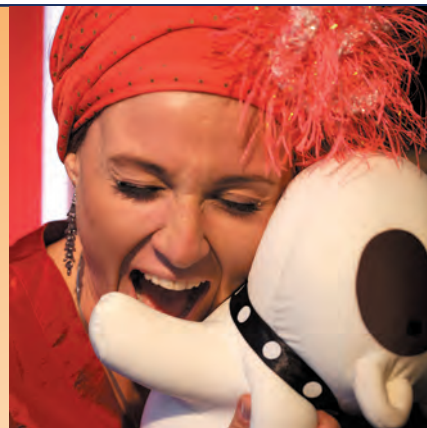
to wokalistka jazzowa, czynnie działająca na scenie europejskiej. W Polsce jest jednym z najlepszych Vocal Coach'ów (trenerem śpiewu) pracujących z młodymi, zdolnymi wokalistami w programach Mam Talent, X-Factor, Fabryka Gwiazd (2008), My Camp Rock II (2010). Już we wrześniu premiera nowej płyty Agnieszki „Stories” nakładem Uniwersal Music Polska.

2. „Przechodziłam PRZYPADKIEM, zobaczyłam, że jest casting to wpadłam...” i tak wpadasz bez przygotowania, a my tu pracujemy od rana do nocy? Czy Ty aby nie marnujesz naszego czasu?”

3. „Wstałam o czwartej rano, przejechałam całą Polskę, nic jeszcze nie jadłam, jestem zmęczona i zła, to już lepiej mnie przyjmiecie...” to pachnie lekką groźbą z domieszką szantażu... Casting nie jest za karę, a jurorzy też czasem wstają o 4-tej, co by na casting dojechać. I słuchają, słuchają, słuchają, do ciemnej nocy.

4. „Koleżanka kazała mi przyjść...” odpowiem jedynie : „ojoj”, łapiąc się za głowę.

5. „Uczę się śpiewać od pół roku i chciałabym się sprawdzić...” no tak, ale od tego są małe konkursy, nauczyciel, przyjaciele... przeciez



nikt, kto uczy się pływać pół roku, nie jedzie od razu na olimpiadę.

I nasz absolutny hit:

6. „Jestem tu, bo chcę poznać K. Wojewódzkiego, A. Chylińską etc... Są tu gdzieś?”

Hm... no i jak tu odpowiedzieć na to wzruszające pytanie? Po całym dniu pracy, z małą przerwą na obiad, ja osobiście nie znajduję odpowiedzi. Hamuję śmiech (bo zmęczona już jestem), oddycham głęboko i czekam na kolejnych mniej lub bardziej „wesołych” wokalistów, mając nadzieję, że jednak gdzieś pomiędzy nimi błysnie prawdziwy diament. Jeśli coś Was nurtuje, piszcie do mnie i pytajcie. Może będę Wam w stanie doradzić.

www.hekiart.com

MOJEMIasto

Kącik
młodego poety

Aleksandra
Maciaszek 12 lat

Szkoła Podstawowa nr 44
im. prof. Jana Molla w Łodzi
Opiekun: Ewa Trzeciak



Autorka o sobie:

Nazywam się Aleksandra Maciaszek i mam dwanaście lat. Moją pasją są książki i gra na pianinie. Moja przygoda z pisaniem rozpoczęła się już w przedszkolu. Uwielbiałam tworzyć rymowane prośby do rodziców, teksty piosenek czy krótkie wierszyki. Przełom w mojej twórczości nastąpił w roku 2008, w wigilię Bożego Narodzenia znalazłam pod choinką ślicznie oprawiony pamiętnik. Opisywałam w nim barwnie moje przygody, kreśliłam pierwsze opowiadania, tworzyłam kolejne wiersze. Pierwszy sukces w konkursie poetyckim, odniosłam natomiast w wieku 10 (prawie 11) lat. Najbardziej lubię wymyślać białe, magiczne wiersze o uczuciach i marzeniach.

Twoje życie

*Namalowałeś swe życie
jak nic niewarty obrazek,
już każdy szczegół jest dodany,
już nic nie zmienisz...*

*Już nie wspominasz nad ranem
cudownego wczoraj,
będzie tylko szara rzeczywistość...*

*Zniknęły kolory,
nie ma ich na płótnie życia...*

*Wyśpiewałeś swą pieśń za wcześnie,
nie zmieniasz jej słów już za nic.
A szkoda...*

*Rozmyta przyszłość
dla ciebie jest już ostra,
a przeszłość uważasz za nic niewarte wspomnienie...*

Senne marzenia

*Budzi mnie blask wschodzącego słońca,
rozaśnia moje uśpione oczy wpatrzone nadal
w marzenia...*

*Przywołuje w nich przytomność
i gorzki smutek.
Wciąż pragnę przenieść się w miejsce,
które dopiero co opuściłam:
w sen.*

*Wspominam magiczne obrazy,
wirujące na tle mojej podświadomości
i chcę być znowu głęboko w ich czeluściach.*

*Chce poczuć ich słodki smak
na spragnionym języku,
zanim zapomnę...*

*Zanurzyć się jeszcze raz w ich głębi
i zapamiętać,
by wspominać na jawie...
Zasypiam znowu...*

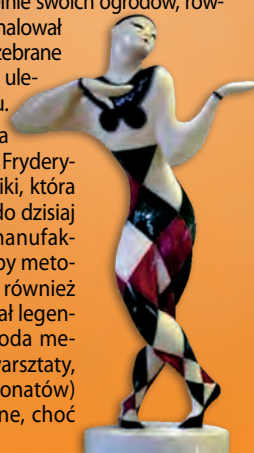
KARLSRUHE

*Spośród wszystkich niemieckich miast w Karlsruhe
jest najwięcej dni słonecznych. Czy to przypadek,
czy może dlatego miasto jest zaprojektowane jak słońce?*

Karlsruhe jest miastem młodym: w 1715 roku założył je margrabia Badenii, Karol Wilhem von Baden-Durlach. Złośliwe plotki głosiły, że margrabia zbudował nowe miasto, aby uciec przed swoją małżonką. Faktem jest, że w środku lasu Hardt powstało miasto, którego centralnym punktem jest plac, od którego na kształt promieni słonecznych (lub wachlarza) rozchodzą się 32 aleje. Aby mogło powstać władca zachęcał przywilejami cudzoziemskich osadników. Przybywali więc do Karlsruhe Francuzi, Polacy, Włosi i Szwajcarzy oraz Niemcy z innych części kraju. Karol Wilhelm stworzył, na wzór Wersalu, wymarzony pałac, który do 1918 roku był siedzibą panujących rodzin margrabiów i wielkich książąt Badenii. Obecnie mieści się w nim Badeńskie Muzeum Krajowe oraz część Trybunału Konstytucyjnego.

Karol Wilhem von Baden-Durlach był miłośnikiem kwiatów. W pałacowych ogrodach zgromadził ich wyjątkową kolekcję. W 1733 roku posiadał blisko 5000 odmian tulipanów, spośród których większość gatunków była w nielicznych (do 100) egzemplarzach. Kwiaty sprowadzał głównie z Holandii, a hobby władcy było poważnym obciążeniem dla budżetu niewielkiego kraju – jedna cebulka tulipana kosztowała wówczas nawet połowę rocznej pensji służącego. Karol Wilhelm nie tylko doglądał samodzielnie swoich ogrodów, również dokumentował w postaci akwareli, których namalował przeszło 6000. Największą sławę zyskały akwarele zebrane w tzw. „Tulipanowe książki”. Niestety większość z nich uległa zniszczeniu w czasie wielkiego pożaru w 1942 roku.

Niedaleko od pałacu usytuowana jest Manufaktura Majolika. Założona w 1901 roku przez arcyksięcia Fryderyka I, jest jedyną w Niemczech manufakturą ceramiki, która przetrwała wszystkie kryzysy minionych wieków i do dzisiaj produkuje w sposób tradycyjny. Wbrew nazwie w manufakturze od początku produkowano nie tylko wyroby metodą majoliki (glazurowany i malowany fajans), ale również szeroki wachlarz unikatowej ceramiki. Tutaj powstał legendarny jelonek Bambi, do dziś najważniejsza nagroda medialna w Niemczech. W Manufakturze działają warsztaty, atelier, muzeum (przeszło 1000 unikatowych eksponatów) i galeria, w której można zaopatrzyć w przepiękne, choć nie tanie, wyroby.



XVII. Polsko-Niemiecki Festiwal Kultury
Razem we Wspólnej Europie - Monachium 2012
Patronat honorowy: Marek Michalak - Rzecznik Praw Dziecka - Warszawa

Koncert galowy
Sobota, 22 września, godz. 18.00
Sala: Anton - Fingerle - Bildungszentrum, Monachium-Giesing, Schlierseestr. 47 (S,U2)

W koncertach i spotkaniach festiwalowych weźmie udział ponad 200 młodych artystów z Polski i z Niemiec, między innymi: wielokrotni mistrzowie Polski Europy i Świata w tańcu nowoczesnym, Hip-Hopie i Show Dance, laureaci prestiżowych festiwali piosenki, finaliści popularnych programów telewizyjnych i wielu innych wykonawców.

Imprezy towarzyszące:
Final VIII. Polsko-Niemieckiego Konkursu Piosenki
Piątek, 21 września, godz. 18.00
Sala: Anton Fingerle Bildungszentrum, Schlierseestr. 47
Warsztaty wokalne poprowadzi wybitna wokalistka jazzowa i pedagog śpiewu Agnieszka Hekiart (X Factor, Mam talent)
Udział w Paradzie Folkloru-Oktoberfest 2012
Polskie reprezentantki i zespoły: Kłobucka z Monachium, Alchemia z Monachium i Kalina z Wrocławia.
Relacja TV ARD
23 września, godz. 10.00-12.00
Grupa nr. 45b

Organizacja: Polonia z Monachium
Projekt i kierownictwo artystyczne: dr Elżbieta Zawadzka
Info: tel. 089 / 8374174
www.koncertgalowy.com

Projekt realizowany dzięki wsparciu Rządu Federalnego ds. kultury i mediów na podstawie uchwały Bundestagu i Łaski Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Stowarzyszenia Wspólnota Polska ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie i Kancelarii Kraju Związkowego Bawarii

daria Nadolęka

Nie święci garnki lepią

W dwutysięcznym roku, na przełomie upalnego, andaluzyjskiego lata i nadchodzącej orzeźwiającej jesieni, znalazłam się w niezwykłym miejscu. Przekroczyłam wówczas, po raz pierwszy, bramę malagańskiego Taller de Cerámica Artística, którą zarządza Amparo Ruiz de Luna. I tak, z początkiem dwudziestego pierwszego wieku, przeniosłam się w czasie, do pracowni ceramicznej, której zaczyn sięga 1908 roku.

W pierwszych latach wieku dwudziestego, ojciec Amparo - Juan Ruiz de Luna Arroyo - syn czołowego, hiszpańskiego „ceramisty” Juana Ruiz de Luny, postanowił przenieść się z Toledo do Malagi, by otworzyć tu swoją pracownię. To właśnie w jej progu stanęłam dwanaście lat temu i od tamtej chwili nie potrafiłam zapomnieć o niezwykłej urodzie tego miejsca.

Pracownię wypełnia niezobowiązująca, artystyczna atmosfera. Espiritu del arte unosi się w każdym zakamarku manufaktury. Wśród starych fotografii, albumów, plakatów, co chwila natknąć się można na prace sygnowane przez Juana, jego utalentowanego syna Juanjo, córkę Amparo, wnuka Carlosa a nawet prawnuków, które swoimi dziecięcymi rączkami „utrwały się” w glinie, naśladując pracę swoich przodków. Dekorację studia stanowią kolorowe kafle, malowane egzotyczne kwiaty, soczyste owoce, wyniosłe palmy i „groźne” kaktusy.

Ta scenografia to tło dla figur, rozbawionych tancerek flamenco, prowokujących toradorów oraz zawstydzonych tym widokiem świętych i niepojętych.

Gdzieś daleko... rozleniwiony byk, zapewne o imieniu Fernando i zapatrzona w niego koza oraz czarny kot - Gato Negro i Paloma Blanca - białogłowa o gołęmbim sercu.

Nad całością góruje ceramiczne słońce, rozanielone w ceramicznych chmurach.

Kafle, wazy, misy, patery, talerze... Martwa natura.

By stworzyć ten fantastyczny, wymyślny świat potrzeba rzeczywistej ziemi - TIERRA, która napojona wodą, przeistacza się w glinę - BARRO, by ta z kolei stała się dziełem trwałym, potrzeba ognia - FUEGO i pieca HORNO, który to wszystko ogarnie i wyda na świat ceramiczny twór - dzieło skończone, utrwalone żarem, mieniące się mineralnym szklivem.

Tierra, barro, fuego, horno - Amparo.

Te, tak pierwotnie brzmiące dla nas słowa oddają „melodię”, proces, który zachodzi pod dyktando Amparo.

Długo czekałam, by móc dotknąć „księżycowej klawiatury”. Tuzin lat dojrzewała w Amparo decyzja o uchyleniu przede mną drzwi do jej rodzinnej, tajemnej manufaktury. Marzenie ziściło się. Tym razem pojawiłam się w atelier na przełomie wiosny i lata, by przyglądać się z bliska pracy mastry. Wspólna praca nad „utwardzaniem, formowaniem i wypalaniem ziemi”, stworzyła solidną podwalinę do rozumienia się bez słów, zbliżyła nas do siebie i zatarła, prawie półwieczną, różnicę wieku, która nas dzieli. Moje grafiki ozdobiły familijny fajans Ruiz de Luny, a rewers „odznaczony” został półksiężycem - sygnaturą firmy.

Odwiedzając Malagę warto pamiętać, że jest to miasto narodzin Pablo Ruiza Picassa, ale też załazek pewnej pracowni, ceramicznego warsztatu Ruiz de Luny, który zrósł się z historią tego miasta.

Księżyc w Maladze spogląda nie tylko z granatowego nieboskłonu. Logo księżycowego studia firmuje ręcznie malowane, ceramiczne ławki, murale, panou i charakterystyczne dla regionu ceramiczne szyldy. Co roku, w grudniu, kiedy piasek plaż Costy del Sol, odpoczywa po gorącym sezonie, serce i ducha ogrzać można wybierając się na wystawę żłobków betlejemskich z kolekcji „Luny”. Belenes de Navidad - szopki bożonarodzeniowe, autorstwa Amparo emanują niezwykłym ciepłem i prostotą. Wpatrując się w malutkie, delikatne ceramiczne postaci, nierzadko, odczuwa się przymus by je ująć, oszczędzić, nie stłuc, by być wobec nich ostrożnym, uważnym.

W Księdze Rodzaju czytamy, żeśmy wszyscy tak właśnie powstałi, ulepieni z kruchej gliny przez kreatora - twórcę... garncarza. Tak jest na pewno! Wiem, dotknęłam, nie raz się sparzyłam! Miękka glina w objęciach ognia krzepnie.

Byłam tam przed Wagnerem!

Margrabina Wilhelmina von Bayreuth

Bayreuth kojarzy się najczęściej z autorem „Pierścienia Nibelungów”.

Istotnie, podczas festiwalu trwającego od 25 lipca do ostatniej niedzieli sierpnia, miasto żyje prawie wyłącznie Wagnerem.

Wszędzie pełno jego śladów, w sprzedaży są nawet mieszanki herbaciane opatrzone tytułami oper.

Tu właśnie twórca niemieckiej opery narodowej spełnił swoje marzenie i wybudował teatr przeznaczony do wystawiania jego dzieł. Niewielu zdaje sobie sprawę z tego, jaką wartościową miał poprzedniczkę.

Margrabina Wilhelmina von Bayreuth była córką króla pruskiego Fryderyka Wilhelma i siostrą jego następcy, Fryderyka II zwanego Wielkim. Przyszła na świat w Berlinie 3 lipca 1709 r. Z o trzy lata młodszym Fryderykiem łączyła ją silna więź. Oboje kochali muzykę, często wspólnie grywali, Wilhelmina na klawesynie lub lutni, którą żartobliwie nazywała księciem (principe), zaś Fryderyk ochrzcił swój flet mianem księżniczki (principessa). Surowe, nie pozbawione aktów sadyzmu wychowanie zaciążyło na ich późniejszych losach. W przypadku Wilhelminy odbiło się negatywnie na zdrowiu, u Fryderyka na charakterze, bo stał się władcą równie despotycznym i okrutnym jak ojciec.

Na dworze berlińskim, pełnym intryg i knań, których ofiarą padała już jako dziecko, jedyną rozrywką Wilhelminy było pogłębianie wiedzy i muzykowanie. Skomponowała m. in. operę barokową „Argenore”, z której zachowała się tylko jedna aria, oraz koncert na klawesyn, zespół smyczkowy i basso continuo. Znała biegle łacinę, język angielski i francuski, w którym pisała pamiętniki, jak sama zaznaczała, dla rozrywki. Dawała w nich wielokrotnie wyraz swemu przywiązaniu do brata. Usiłowała odwieść go od zamiaru ucieczki do Anglii, którą chciał podjąć w 1730 r., nie mogąc dłużej znieść tyranii ojca. Wilhelmina relacjonuje jak okrutnie został potraktowany, kiedy ów zamiar się nie powiódł. Ogłoszony przez ojca króla dezterem i uwięziony w twierdzy Kostrzyn, musiał przyglądać się egzekucji swojego gubernera i przyjaciela Jana Hermana von Katta, który miał uciec razem z nim. Młodego następcę tronu mógł spotkać ten sam koniec, gdyby nie poświęcenie siostry, która poddała się woli króla i zgodziła poślubić zaproponowanego przez niego kandydata - następcę tronu księstwa Bayreuth. Wybór ten był nie po myśli matki Wilhelminy, Zofii Doroty Hanowerskiej, od której córka doznała przez to wielu przykrości. Książę Fryderyk, późniejszy margrabia von Bayreuth, był ubogim krewnym, niegodnym córki królewskiej. Jednak odznaczał się dobrym charakterem, pożycie małżonków układało się więc zgodnie, przynajmniej z początku. Na dworze bajrojskim także nie brakowało intrygantów, chcących poróżnić książęcą parę.

Leżące w północnej Frankonii Bayreuth, o powierzchni 450 km kwadratowych, należało wówczas, wraz z sąsiednimi księstwami Ansbach i Kulmbach, do Prus. W roku 1806 zajął je Napoleon, a w cztery lata później przyłączono



je do Bawarii. Wilhelmina, jako świeżo upieczona mężatka, przybyła tam 22 stycznia 1732 r. Na jej cześć oddano trzykrotnie salwę armatnią, burmistrz miasta powitał ją oficjalnie, po czym udano się do pałacu, gdzie miała okazję podziwiać wytarłe malowidła na suficie i słowiańskie obicia mebli, z których wyłaziły nitki. Zasłony przy jej łóżku rozpadły się po kilku dniach rozsuwania. To nie zraziło margrabinę, wręcz przeciwnie; natchnęło ją, aby wprowadzić tu zmiany. Nazwana później najinteligentniejszą kobietą w XVIII-wiecznych Niemczech, a także „Notre Dame de Bayreuth”, Wilhelmina pozostawiła po sobie w tym mieście kilka ważnych pamiątek. To dzięki niej powstał tam pierwszy teatr operowy w stylu rokoka, który od lipca 2012 figuruje na liście zabytków Unesco. Zbudowano go w latach 1744-1748. Fasadę zaprojektował włoski architekt Giuseppe Galli Bibiena wraz ze swoim synem Carlo. Oczywiście Wagnerowski Festspielhaus przyćmił sławę teatru Wilhelminy, ale ciągle odbywają się tam przedstawienia, na jego scenie występował również gościnie balet dworski Cracovia Danza.

Po pożarze zamku w 1753 r. wybudowano dzięki Wilhelminie na jego gruzach okazałą rezydencję w stylu francuskim. Margrabina ufundowała znajdujący się tuż obok kościół Schlosskirche, początkowo kalwiński, gdyż tę religię wyznawała. Później przemianowano go na katolicki, a w przyległym ogrodzie umieszczone zostało popiersie fundatorki.

Ważną pozostałością po niej jest letni pałacyk Ermitaż, który otrzymała w prezencie od męża w roku 1736 i zajęła się jego rozbudową przy pomocy architekta Saint-Pierre. Otaczający go las zamienił się w uroczy park, w którym urządzono oranżerię i teatr letni na wzór antyczny. Miejsce to lubią szczególnie studenci Uniwersytetu w Bayreuth przygotowujący się do sesji, a rodziny wybierają się tam na niedzielne spacer. Nawet będąc mężatką margrabina nie porzuciła swoich wcześniejszych zamiarów. Założyła w Bayreuth Akademię Sztuki, gdzie zajęcia prowadzili utalentowani mistrzowie z Francji i Włoch. Od 1740 r. korespondowała z królem filozofów Wolterem, który parokrotnie odwiedził stolicę księstwa i wziął udział w wielu intelektualnych rozrywkach zaproponowanych przez gospodynię, m. in. zagrał razem z nią w przedstawieniu tragedii Racine’a „Bajazet”. Wbrew intencjom margrabinę jej pamiętniki zostały wydane w 1810 roku, czyli 52 lata po jej śmierci. Napoleon nazwał to wydarzenie „drugą bitwą pod Jeną”, czyli klęską i ośmieszeniem. Tak bowiem prezentowały się na kartach meuarów dwory berliński i bajrojski. Niemieccy historycy usiłowali zdyskredytować autorkę, przypisując jej celowe mijanie się z prawdą, a nawet chorobę umysłową. Ale czytelnicy przyjęli jej opisy za wiarygodne i pamiętniki doczekały się jeszcze kilku wydań. Polskie i jak dotąd jedyne ukazało się w 1973 r. nakładem wydawnictwa „Czytelnik”, w przekładzie Ireny Wachlowskiej i w opracowaniu dr Zofii Libiszowskiej. Znajdują się w nich również odniesienia do Polski, m. in. wzmianka o walce Stanisława Leszczyńskiego i Augusta II Sasa o polską koronę. Początkowa lektura jest uciążliwa, bo chcąc jakoś umiejscowić wszystkie osoby wymieniane przez autorkę, trzeba co chwilę sięgać do przypisów. Po przebrnięciu przez kilka pierwszych stron, czytnik zostaje wciągnięty w dworski światek i zaczyna obserwować go krytycznym, ale jak najbardziej obiektywnym okiem autorki.

Od 2008 r. Miasto Bayreuth przyznaje corocznie nagrodę imienia Wilhelminy w wysokości 10.000 euro dla wybitnych działaczy politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturalnych, kierujących się tolerancją i humanizmem.

Przebywając w stolicy Górnej Frankonii, staram się zawsze odpowiedzieć miejsca związane z Wilhelminą i nie opuszcza mnie myśl, że ta dobra i mądra kobieta doznała najwięcej krzywd od najbliższych jej osób.

Jolanta Łada

WAŻNE ADRESY

Konsulat Generalny RP w München

Rötgenstr.5, 81679 München
Tel.: 089/418 60 80;
www.berlin.polemb.net/index.php?document=249

Polskie Centrum Kultury

Prinzregentenstr.7, München
Tel.: 089/211 12 435
(wkrótce Wagnmüller Straße 18)

Polska Misja Katolicka w Monachium

Heßstraße 24, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Polska Misja Katolicka Stuttgart

Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711/564184

Polska Misja Katolicka Karlsruhe

Südenstr. 39, 76137 Karlsruhe
Tel.: 0721/24654

Polska Misja Katolicka w Ingolstadt

Gaimersheimerstr.32, 85057
Ingolstadt Tel.: 0841/84845

Polska Misja Katolicka w Norymberdze

Arminiusstr.21, 90402 Nürnberg
Tel.: 0911/473355

Krakauer Haus

Hinter Insel Schütt 34, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 22 41 20

ADWOKACI:

Bronska Renata

Cuvilliesstraße 14, 81679 München Bogenhausen
Tel.: 089/43519381

Demacker Izabela S.

Gabelsbergerstrasse 9, 80333 München
Tel.: 089/85 63 63 55

Derkacz Oskar

Candidplatz 13/V, 81543 München
Tel.: 089/65 11 41 99

Dudek Ilona

Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

Groborz Olaf

Donnersbergerstr. 46, 80634 München
Tel.: 089/13 95 83 72

Kandora Gerhard

Hauptstraße 5 70563 Stuttgart
Tel.: 711 613100

Motkowski Christoph

Altheimer Eck 15, 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

Przibylla Alexander

Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

LEKARZE:

OGÓLNY:

Czernicki Barbara

Lindwurmstr. 75, 80337 München
Tel.: 089/53 25 23

Feldmann Irena

Landsberger Str. 497, 81241 München – Pasing
Tel.: 089/ 88 14 89

Petzold Malgorzata

Rosenheimerstr. 79, 81667 München
Tel.: 089/48 95 67 49

Tymiec Marian

Steinstr.30, 81667 München
Tel.: 089/488 493

Zadrozny Jacek

Therese-Giehse-Alee 33, 81739 München
Tel.: 089/67907332

GINEKOLOG:

Cieśla Dariusz

Zweibrückener Straße 69, 90441 Nürnberg
Tel.: 0911/666693

Karasiński Norbert

Bahnhofstr.41, 82152 Planegg k. München
Tel.: 089/859 55 59

Schwarz Mariusz

Karl-Köglsperger-Str. 3,1 80939 München
Tel.: 089/311 99 57

STOMATOLOG:

Glatzel Fridtjof

Moosstr. 3, 84164 Moosthenning
Tel.: 08731/3230223

Januszkiewicz Olaf I.

Tegernseer Landstraße 29, 81541 München
Giesing Tel.: 089/652 327

Jurecki Katharina

Amalienstr. 60, 80799 München
Tel.: 089/39 37 20

Sitek Christian

Moosacher Str. 58c, 80809 München
Tel. 089 59 52 73

Steinberg Richard i Domanski Hanna

Müllerstr.27, 80469 München
Tel.: 089/2609541

Znorowski Marian

Am Oberanger 14, 85221 Dachau
Tel.: 08131/729440

LOGOPEDIA:

Machowski Anna i Fischer Renate

Teucherstr. 28, 81829 München
Tel.: 089/189 042 09

KARDIOLOG:

Mura Roman

Tal 15/2, 80331 München
Tel.: 089/2166930

PSYCHOLOG KLINICZNY I PSYCHOTERAPEUTA:

Dypl. psycholog kliniczny i psychoterapeuta

Kaczmarek Anna
Landsberger Str. 45a, 80339 München
Tel.: 089/74 49 29 44, Mobil: 0152/07215774

KSIEGOWOŚĆ:

BBL Service

Paul-Heyse-Str. 6, 80336 München
Tel.: 089/322 123 78

Büro Center – Servis Biurowy

Jutastr. 7, 80636 München
Tel.: 089/51 99 76 38

Członka Ireneusz

Ludwig-Richter-Str. 17, 80687 München
Tel.: 089/570 2140

Hollinger & Lasota GbR

Gaimersheimerstraße 19, 85057 Ingolstadt
Tel./Fax: 0841 1426098

Wagner-Szostak Anna

Landwehrstr.2, 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

UBEZPIECZENIA:

Langer Adam

Landwehrstr. 2, 80336 München
Tel.: +49/0176 10340461

Polscy Doradcy Finansowi PLDF GmbH

Landwehrstr. 2, 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

Sowada Łukasz

Landwehrstr. 2, 80336 München
Tel.: 089/590 68 59 29, Mobil: 0176/104 224 97

ŁUMACZENIA:

Burger Beata

Westendstr. 85, 80339 München
Tel.: 089/50 07 31 47

Reissig Anna

Auerfeldstr.22, 81541 München
Tel.: 089/48 19 45

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.

Dachauer Straße 180, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

Wypijewska-Kochems Hanna

Gottfried-Böhm-Ring 43, 81369 München
Tel.: 089/78 65 21

OBSŁUGA FIRM:

M.AB Menagment

Isarstr.4C 83026 Rosenheim
Tel.: +49 803 1220 4920

Szkulicka Grażyna

Altheimer Eck 15, 80331 München
Tel.: 089/86 36 98 32

DORADZTWO PODATKOWE:

Bronska Renata

Cuvilliesstraße 14, 81679 München Bogenhausen
Tel.: 089/43519381

Przibylla Alexander

Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

SZKOŁY JĘZYKOWE:

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.

Dachauer Straße 180, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

NAUKA JAZDY:

Batyra Michael

Perlachstr. 67, 81539 München
Tel.: 089/69 77 73 74

AUTO-USŁUGI:

Paweł KFZ Werkstatt

Bodenseestr. 222, 81243 München/Neuaubing
Tel.: 089/262 14 696

URODA:

Polski Zakład Fryzjerski – Ochmann

Landsbergerstr. 12, 80339 München
Tel.: 089/5023146

INNE:

Agencja Reklamowa SPISLA

Kreuzackerstr.44, 84036 Kumhausen
Tel.: 0871/97 46 335

Biuro Partnersko-Matrymonialne w Monachium

Tel.: 089/326 00 321

POLKWIAT – Kwiaty do Polski

Tel.: 07021861169



WYDAWCA: werbe-agentur spsila Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de;
WSPÓŁPRACA: red. Bogdan Zurek, Teresa Rok, Jan Nalepa, Witold Szrek | Zamieszczane teksty podlegają prawu autorskiemu. Przetwarzanie tylko za zgodą wydawcy.
Redakcja nie odpowiada za niezamówione artykuły i zdjęcia. Za treść ogłoszeń, artykułów sponsorowanych oraz reklam redakcja i wydawnictwo nie ponoszą odpowiedzialności. **DRUK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **NAKŁAD:** 7000 szt.

HERAUSGEBER: werbe-agentur spsila Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de;
Der Inhalt unterliegt dem Urheberrecht. Die Verwertung aller Beiträge ist nur mit der schriftlichen Zustimmung des Herausgebers gestattet. Für unverlangt eingesandte Bild- und Textbeiträge keine Gewähr. Herausgeber und Redaktion haften nicht für den Inhalt der veröffentlichten Anzeigen. **DRUCK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **AUFLAGE:** 7000.

Impressum

Kancelaria Adwokacka

z a p r a s z a
g b l g z g

Ilona Dudek

Rechtsanwältin

Alexander Przibylla

Rechtsanwalt

prawo rodzinne . prawo pracy . prawo karne . prawo gospodarcze . prawo spadkowe .
regulacja wypadków drogowych . deklaracje podatkowe i księgowość

Oskar-von-Miller-Ring 31 . 80333 München
Telefon: 089 287 297 330 . Fax: 089 287 297 339



UDZIELAMY PORAD W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Ubezpieczenia * Bezpłatne doradztwo

ADAM LANGER
MAKLER UBEZPIECZENIOWY

Oferujemy Państwu ubezpieczenia:

- * zdrowotne prywatne oraz państwowe
- * samochodów - specjalne taryfy dla firm budowlanych (uznajemy zniżki z Polski)
- * odpowiedzialności cywilnej - OC firmy oraz prywatne
- * emerytalne - również z dopłatami państwowymi
- * następstw nieszczęśliwych wypadków

Doradzamy w zakresie:

- * kupna nowego lub używanego samochodu - kredyt oraz leasing
- * pomoc w uzyskaniu środków finansowych z Unii Europejskiej na prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce

Adres: Landwehrstr. 2; 80336 München

Mobil: 0176 10340461, Tel.: 089 59068590, Fax: 089 590 685960

KANCELARIA ADWOKACKA

Oskar Derkacz

Candidplatz 13/V (U1 Candidplatz)

81543 München

Fax: (089) 62 42 39 79

- **Prawo Karne** (obrona w sprawach karnych i wykroczenia)
- **Prawo Pracy** (pomoc przy wypowiedzeniach i odprawach)
- **Prawo Cywilne** (przygotowywanie i sprawdzanie umów)
- **Pomoc w nagłych wypadkach** (aresztowanie, przeszukanie itp.)
Gwarantujemy bezpośredni kontakt z adwokatem
tel. kom.: 0179-41 94 26 4

Tel.: (089) 65 11 41 99

E-Mail: kanzlei@derkacz.net

Postbank Finanzberatung

Ihr Ansprechpartner in allen Finanzangelegenheiten



- private Altersvorsorge
- Vermögensanlage und Vermögensaufbau
- Baufinanzierung und Bausparen
- Optimierung staatlicher Förderungen
- Postbank Girokonto
- Immobilienvermittlung

Ich berate Sie gerne, auf Wunsch auch bei Ihnen zu Hause.

Postbank Finanzberatung – Beratungscenter

Remigiusz Cwiklowski - Finanzmanager

BHW Postbank Finanzberatung AG, Sonnenstr. 9, 80331 München

Tel.: 089/743 603 75, Mobile: 0151 52557322, rcwiklowski@bhw.de



Rechtsanwalt
Gerhard Kandora

Rechtsanwältin
Sabine Wiesinger

Gerhard Kandora
Adwokat

**Kompleksowa obsługa prawna i podatkowa
osób prywatnych i firm**

70563 Stuttgart
Hauptstraße 5 Tel.: 0711-613100

02826 Görlitz
Wilhelmsplatz 8 Tel.: 03581-6613999

E-Mail: ragk@kanzlei-kandora.de
www.kanzlei-kandora.de